

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž
nad Cerknim, razmnožen
na ciklostil. Od 5. do 17.
septembra 1944 se je ti-
skal v tiskarni »Doberdoba«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra
1944 do 1. maja 1945 v
tiskarni »Slovenija« pod
Vojškim pri Idriji, do 8.
maja 1945 pa v osvoboje-
nem Trstu, kjer je izšla za-
dnja številka. Bil je edini
tiskani partizanski DNEV-
NIK v zaslužnji Evropi.

primorski dnevnik

OSREDNJA
S. VILHARJA
TRGO REVOLUCIJE
66001 KOPER

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 600 lir - Leto XLI. št. 25 (12.057)

Trst, sredo, 30. januarja 1985

Zaključeni posveti ožjega odbora poslanske ustavne komisije v naši deželi

Načelno soglasje za sprejem zaščitnega zakona ob različnih stališčih in raznih pomislekih

Včerašnji pogovori s pokrajinskima odboroma in svetoma v Gorici in Vidmu

Člani ožjega odbora poslanske ustavne komisije na posvetu na sedežu videmske pokrajine

BOGO SAMSA

VIDEM — V Vidmu so se včeraj zaključila posvetovanja delegacije senatne komisije, ki se ukvarja z globalnim zaščitnim zakonom za Slovence v Italiji. Ob zaključku je predsednik in poročevalec Renato Garibaldi dejal, da so med podrobnimi in napornimi razgovori s krajevnimi političnimi predstavniki ugotovili dokaj soglasno stališče, da se zaščitni zakon sprejme in tudi zahtevo, da se to naredi takoj. To osnovno stališče velja tako za tržaško, kot goriško in videmsko pokrajino. Razgovor se je seveda nanašal tudi na nadaljnji postopek, glede katerega je predsedujoči Garibaldi izjavil, da bodo skušali biti čim hitrejši in da bodo izdelali enotni zakonski predlog, katerega bodo predložili v razpravo senatu. Potrdil je, da se bodo posvetovali z enotno slovensko delegacijo, kot tudi z drugimi »stvarnostni te dežele«.

Treba je tudi poudariti, da v Trstu in v Gorici ni prišlo do resnejšega poskusa protislovenskih manifestacij,

v videmski pokrajini pa niti takih poskusov ni bilo.

Ti zaključki so točni, kot pa je tudi točno dejstvo, da so med dvodnevni posvetovanji prišla do izraza različna, pogosto nasprotujoča si, razvejana in v glavnem že znana stališča, ki so jih sprejele razne stranke na razne načine v treh pokrajinah.

Ta stališča niso v celoti pozitivna, pomislekov, raznih pogojnikov je bilo pogosto toliko, da gre v resnici za nasprotovanje zakonu, ali za takšne zahteve, ki bi eventualni zakon v celoti spremenile v njegovo karikaturo. Tudi to ni nič novega in je le logični odraz že ustvarjenih odnosov in stališč.

Največje zanimanje včerašnjih posvetovanj je seveda veljalo za videmsko pokrajino in za razgovor s predsednikom Giancarlom Englarom in nekaterimi člani pokrajinskega odbora, kot tudi za razgovor z načelniki svetovalskih skupin.

Tudi tokrat predstavniki tiska niso bili prisotni in se je razgovor vršil za

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Zaradi izpustitve vojnega zločinca Rederja

V Rimu manifestacija na Dunaju kompromis

RIM, DUNAJ — Italija ne more pozabiti predčasne osvoboditve vojnega zločinca Walterja Rederja. Kot je na včerajšnji rimski manifestaciji poudaril župan iz Marzabotta Cruichi, je v ljudeh prisotna »volja, da ne pozabijo ničesar in nikogar, ker človek preneha živeti, ko izgubi spomin na zgodovinska dogajanja«. V Marzabottu ne veje sla po maščevanju, a vsi se čutijo opeharjene, užaljene in z ogorčenostjo ugotavljajo, da so višji državni interesi prevladali

»Reder nima več za nas nobenega pomena; to je star izgnanec, ki je umrl na dan svoje obsodbe. Naše ogorčenje pa je sprožil Reder kot simbol neke ideologije.« Besede rimskega rabina Toaffa so prav tako zgovorno pričevale o čustvih vseh, ki niso pozabili na grozote nacifašizma. Iz rimske manifestacije, ki so se udeležile borbovske organizacije, deportiranci, judovska skupnost, KPI in CGIL so obenem obsodili vse, ki so jim »pokoli postali sredstvo poli-

tičnega boja«.

Medtem ko napredna in antifašistična Italija noče pozabiti Rederjeve osvoboditve pa so včeraj na Dunaju dosegli kompromis. Obrambni minister Frischenschlager je priznal svojo napako, ko je Rederja dočakal na letališču, vso krivdo je vzel na svoja ramena in na veliko zadovoljstvo svobodnjakov ohranil svoj resor.

Republikanci in demokristjani soglašajo s Pertinijem

Nova napetost v Craxijevi vladi ob aferi De Michelis-Scalzone

RIM — Časi niso ravno najugodnejši za Craxija. Nepričakovano se je predsednik vlade spet znašel, če že ne na robu vladne krize, pa prav gotovo v napetostih med petstrankarsko koalicijo in na splošno med političnim ambientom, ki spravlja na kocko splošno ravnotežja. Včeraj je pred skoraj prazno dvorano poslanske zbornice ponovno razlagal, da so taj-

ne službe popolnoma demokratično zanesljive in da predvsem niso pordene nobeni tuji državi. Treba jih je po njegovem le bolj politično podpirati. Glede terorizma je dejal, da je bil politično premagan, da se pa pojav ni mogel končati kar naenkrat.

Ta razprava mu ni povzročila težav, toda pred Craxijem je odprtih

preveč front. Pertini je na poti iz Madrida in se bo morda ob njegovem povratku v Rim polemika o aferi De Michelis - Scalzone spet razplamtel. Sedaj so ravno socialisti, strankarski tovariši poglavarja države, v napadu in dajejo razumeti, da ne bodo podpirali Pertinijeve kandidature za ponovno izvolitev na Kvirinal, prav zaradi njegove obsodbe De Michelisovega ravnanja v Parizu ob srečanju z bivšim teroristom.

Včeraj so se k zadevi povrnili z ostrimi toni republikanski obrambni minister Spadolini, ki je napadel potuho francoske vlade, in demokristjani, ki sicer nečesto sprožijo zato vladne krize, a so odločno na stališčih predsednika republike. Craxi je torej precej izoliran, in to prav v času, ko se pripravljajo izbire za novega predsednika republike, pri čemer je v nevarnosti, da se znajde v primežu med KD in KPI. Poslanska zbornica bo vsekakor razpravljala o aferi De Michelis - Scalzone v sredo, 6. februarja.

R. G.

V Torunu zahteva po smrtni kazni

TORUN — Tožilski par Pietrasinski - Kolacki je včeraj predlagal za četverico obtožencev, ki so tako ali drugače zakrivali smrt duhovnika Jerzija Popieluszka, strogo in res z gledno kazen. Za kapetana Grzegorza Piotrowskega sta zahtevala usmrtilitev, za polkovnika Adama Pietruszkega in poročnika Leszeka Pekalo in Waldemara Chmielewskiego po 25 let ječe, kar je po poljskem kazenskem zakoniku mimo usmrtilitve najvišja kazenska oblika, saj dosmrtno ječe v tej državi ne predvidevajo. Zdaj pridejo na vrsto še branilci in zastopniki

civilnih strank, tako da bo usoda obtoženih dokončno znana menda sredi prihodnjega tedna. Proces se je začel 27. decembra lani.

Najbolj razširjeni varšavski list »Zycie Warszawy« ocenjuje dogodek kot »preboj dveh tabujev«, sicer ne kaznivosti varnostnih služb in načina poročanja o Cerkvih: »Če so mediji posredovali proticerkvene izjave obtožencev, to ni bil napad na Cerkev, kajti te izjave so bile uperjene proti zmerni politiki naše države nasproti Cerkvih.«

Rossetti podpredsednik delegacije EGS za odnose z Jugoslavijo

BRUSELJ — Tržaški poslanec v evropskem parlamentu Giorgio Rossetti (KPI) je bil imenovan za podpredsednika delegacije za odnose EGS z Jugoslavijo. Komisija bo odšla v prihodnjih mesecih v Beograd na srečanje z zvezno skupščino, med njene prvenstvene naloge šteje pa proučevanje in opredelitev novega širšega sporazuma o sodelovanju EGS - Jugoslavija.

Ugodne ocene v Jugoslaviji pred Craxijevim prihodom

BEOGRAD — Pred obiskom predsednika vlade republike Italije Bettina Craxija je dal uradni predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Željko Jeglič sodelavcu Tanjuga naslednjo izjavo:

»Obisk premiera Craxija predstavlja nadaljevanje koristne prakse medsebojnih srečanj in dialogov na visoki in najvišji politični ravni. Med obiskom v Jugoslaviji se bo Craxi pogovarjal z gostiteljico Milko Planinc, predsednico jugoslovanske vlade, pričakujejo pa, da bo italijanskega gosta sprejel tudi predsednik predsedstva SFRJ Veselin Djuranović. Srečal se bo tudi s predsednikom predsedstva ZKJ Alijo Šukrijo ter predsednikom zvezne SZDL Marijanom Rožičem. Prepričani smo, da bo ta obisk spodbudil nadaljnje napredovanje vsestranskega sodelovanja in prijateljstva med državama in da bo pomenil prispevek k stabilnosti, miru in sodelovanju v svetu,« je dejal Jeglič.

Ugodne ocene objavljajo pred prihodom italijanskega predsednika vlade Craxija in zunanjega ministra Andreottija tudi jugoslovanska sredstva javnega obveščanja.

Prijateljska tekma proti Stefanelu

Jadranovci zadovoljili

TRST — Sinoči so se pred številno publiko (okrog 2000 gledalcev) v prijateljski tekmi spoprijela tržaški Stefanel in naša združena ekipa Jadranov. Kot predvideno, so zmagali De Sistijski varovanci, Jadran pa vsekakor ni zapustil slabega vtisa. Kljub temu, da so bili naši fantje telesno šibkejši, so se skozi vso tekmo požrtvovalno borili za vsako žogo in tudi dosegli nekaj lepih košev.

Pred začetkom tekme je na kratko spregovoril Jadranov odbornik Egon

Kraus, ki je nato tudi predstavil obe ekipi. Jadranovci so pričeli s postavo Žerjal, Ivo Starc, Ban, Ravber in Čuk, Stefanel pa z obema Američanoma, Fischettom, Bertolottijem in Vitezom, torej dejansko z najboljšo peterko. V uvodnih minutah je Jadranove košarkarje zaječa sicer razumljiva trema, tako da jim nikakor ni uspelo spraviti žoge v koš. Stefanel je zato kmalu visoko povedel. Po prvih koših pa se je jadranovcem le »odprlo«, prestregli so nekaj žog in od 20:7 celo izenačili na 22:22. Resnici na ljubo je k temu botrovalo tudi dejstvo, da je De Sisti poslal na igrišče tudi manj izkušene igralce, saj se je izid spet obrnil v korist Stefanela, ko so na igrišče ponovno stopili standardni igralci.

NADALJEVANJE NA 10. STRANI

Vprašanje PEEP se zastruje Protest lastnikov zemljišč

NA 4. STRANI

SP V VALTELLINI Danes otvoritev

NA 10. STRANI

Franc Šetinc na programski konferenci SZDL Slovenije

Enotni kulturni prostor temelj prihodnosti slovenskega naroda ob prijateljstvu s sosedi

LJUBLJANA — Republiška konferenca SZDL Slovenije se je včeraj sestala na letni programski seji, na kateri so delegati pregledali delo te organizacije v preteklem letu. Razpravljali so seveda tudi o programskih nalogah, ki jih čakajo v letu 1985, izhodišče za razpravo pa je dal v uvodnem referatu predsednik RK SZDL Franc Šetinc.

Predsednik je najprej poudaril, da je štideset let dela v svobodi dovolj velik izziv za vprašanje, ali je Socialistična zveza zvesta tradiciji Osvobodilne fronte in ali se dovolj hrabro odziva potrebam novega časa. Odgovor na ta izziv, meni Šetinc, še vedno ni povsem pritrjen. SZDL še vedno ne živi dovolj pri koreninah življenja ljudi, ker je pogosto preveč funkcionalna, a premalo ljudska, široka in množična, kakršna je bila Osvobodilna fronta.

Potem je predsednik Šetinc nanizal nekatere vprašanja, s katerimi se je v preteklem letu socialistična zveza močneje ukvarjala in tudi tista, ki jih mora uvrstiti med svoje prednostne naloge. Med drugim je spregovoril tudi o tabujih, ki jih mora družba odpravljati, vendar strpno, netendenciozno in z argumenti. Iz dosedanjih tabujev ni treba delati novih mitov, je rekel Franc Šetinc. V tem smislu je prižgana zelena luč glede vseh še premalo raziskanih pojavov in dogodkov iz preteklosti.

Dotaknil se je tudi zadnje slovenske »afe-re« v zvezi z Rožmanom in kvizlingi.

»Ni mogoče pozabiti, da so bili tudi pobiti domobranci predvsem žrtve klerofašističnega mračnjstva, ki še nekaj dni po tistem, ko je vsa Evropa slavila konec vojne in praznik osvoboditve, ni prenehalo širiti antikomunističnega strupa, vse z namenom, da se oborožene domobranske enote ohranijo kot oborožena armada kontrarevolucije. V času, ko nekateri

posamezniki javno podžigajo ideje o nekakšni rehabilitaciji škofa Rožmana, je to treba povedati.«

Obširno je Franc Šetinc govoril tudi o enotnem kulturnem prostoru, ki je usodnega pomena za prihodnost slovenskega naroda. Pri tem gre za nujnost večje vsakodnevne povezanosti vseh delov naroda, ne glede na državne meje. To terjajo skupno kulturno izročilo, skupen jezik, skupna zgodovina. Pri tem ne gre za nikakršen ozemeljski pohlep, kajti prav Jugoslavija je med tistimi državami, ki najbolj dosledno spoštuje duh Helsinkov. Socialistična zveza želi uresničevati koncept enotnega kulturnega prostora v ozračju dobrih medosedskih odnosov in v duhu prijateljstva s sosednjimi državami — Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Pri tem dajemo zgled, kako je treba praktično zagotavljati enakopravnost manjšin, kot sta italijanska in madžarska v SR Sloveniji, ki jima ni zagotovljen samo obsto, temveč tudi stalen napredek.

Ponosni smo na dosledno speljano dvojezičnost med Slovenci in Madžari v Prekmurju, ki je — to lahko rečemo brez strahu, da bi nam kdo očital domišljavnost model, kakršnega bi morali uveljaviti v vseh tistih delih Jugoslavije, kjer živi nacionalno mešano prebivalstvo.

Visoko stopnjo sožitja so dosegli Slovenci in Italijani na Obali. Govoriti vsak v svojem jeziku, pa se kljub temu razumeti — to je prihodnost Jugoslavije.

V zvezi z enotnim kulturnim prostorom omenimo tudi tale poudarek iz referata predsednika SZDL:

»Potegnjena mora biti jasna črta ločnica, ki ne sme dovoliti, da v enoten slovenski kulturni prostor vdirajo silnice, ki pomenijo sovraštvo, ostanke fašizma, iredento, belogar-

dizem in podobno. Vsekakor pa mora v tem prostoru steči ustvarjalni dialog različnih političnih in ideoloških silnic, ki so realnost različnih držav, različnih družbenih sistemov in celo dveh blokov. Kulturno tvornost Slovencev je treba obravnavati enakopravno, po enakih kvalitativnih merilih, torej brez podcenjevanja kulture zamejskih Slovencev, pa tudi brez prizanašanja, češ, saj gre vendar za manjšince. Prav tako je treba odločno zavrniti skrajno ignorantstvo takih posameznikov, kot je bil nastop tržaškega pisatelja Borisa Pahorja na nedavni pisateljski tribuni v Domu Ivana Cankarja v Ljubljani.«

»Veliko pomembnega bomo prispevali za stalen kulturni pretok že s tem, če bomo onemogočili različne blokade, kot so omejitve pri uvozu slovenske knjige iz zamejstva. Mišlim, da se lahko pohvalimo, da smo tudi v

Socialistični zvezi pripomogli k ustvarjanju takih razmer v Jugoslaviji, ki so omogočile odpravo depozita, ureditev carinskih razmer na meji, preprečitev večjih omejitev maloobmejne prometa itd. Socialistična zveza si bo tudi v prihodnje prizadevala, da še bolj razvijemo vsestranski pretok, stike in sodelovanje, ki bo v prid tako matici kot tudi zamejskim Slovincem, izseljencem in zdomcem pa tudi dobrim medosedskim odnosom. Predvsem bomo še naprej nesebično pomagali in podpirali Slovence v zamejstvu v njihovem boju za obstoj in razcvet v prihodnosti. Pričakujemo, da bosta Italija in Avstrija ob 10-letnici Osima in 30-letnici avstrijske državne pogodbe z dejanji pokazali, kaj je njuna dolžnost. Ne samo mednarodnopravna, temveč tudi moralna, človečanska in demokratična,« je dejal Franc Šetinc na programski seji RK SZDL. (dd)

PROCES NA BEOGRAJSKEM SODIŠČU SE PRIBLIŽUJE ZAKLJUČNI FAZI

BEOGRAD — Včeraj so na beograjskem sodišču zaključili dokazni postopek zoper obtožene Milića, Olujića in Nikolića. S tem se je sojenje, v katerem je tožilec spremenil obtožnico približalo zaključni fazi.

Na včerajšnji obravnavi je predsednik sodnega senata predstavil vsebino besedila obtoženega Olujića o letu 1968, ki ga omenja spremenjena obtožnica. Prebrali so tudi pisma z bostonske univerze glede Nikoličevega teksta o strukturi jugoslovanske družbe, ki ga je tja poslal kot magistrsko tezo. Pregledali so tudi nekaj drugih pisem ter izveden-

ska mnenja glede prisebnosti obtoženih in grafološke analize.

Senat je zavrnil nekaj predlogov tožilstva, naj bi dopolnili dokazni postopek, zavrnil pa je tudi obrambo, ki je predlagala, naj bi zaslišali še nekaj deset novih prič in prebrali številne knjige in članke ter opravili znatno ekspertizo inkriminiranih besedil. Branilec Slobodan Perović je celo predlagal, naj bi pred sodiščem prebrali Orwellovo knjigo »1984«.

Danes bosta na vrsti zaključna govora tožilca in obrambe. (dd)

● Načelno

NADALJEVANJE S 1. STRANI

zaprtimi vrati. Predsednik Englaro nam je kasneje povedal, da je svoja izhajanja pričel s poudarjanjem dobrososedskih odnosov, ozračja sodelovanja na odprti meji in da hočejo to ozračje ohraniti. Izrekel se je za sprejem globalnega zaščitnega zakona za Slovence videmske pokrajine, glede konkretnih oblik pa je dejal, da obstajajo različna stališča. S svoje strani pa je podčrtal nujnost pomoči prebivalstvu nadiških in drugih dolin na obmejnem področju, ker gre za predele, ki so gospodarsko zaostali in socialno ogroženi.

Englaro je izročil senatorjem stališče predstavnikov slovenske manjšine videmske pokrajine, ki so ga podpisali slovenski župan, predstavniki raznih organizacij in združenj in duhovniki. To stališče bomo v celoti objavili v jutrišnji številki, za sedaj pa se omejimo na ugotovitve, da enotno in odločno izraža zahtevo po globalni zaščiti Slovencev in tudi konkretno navaja razne zahteve. Istočasno pa je predsednik pokrajine izročil tudi povsem nasprotni dokument nacionalističnega krožka »Jacobus Stellini«, ki se seveda izreka proti zaščiti.

Nato so v razpravo posegli naslednji načelniki svetovalskih skupin; Dino Burelli za PRI, Zaccaria Cisillino za PSDI, Comini Mattia za MF, Carmelo Contin za KPI, Bruno la Bruna za MSI, Giampietro Sbelz za PSI in Ivano Strizolo za PSI.

Kot smo že dejali, so bila izrečena stališča različna in jih je zaradi določene rezerviranosti senatorjev in načina postopka težko v celoti obnoviti. Komunisti in socialisti so potrdili polno veljavnost stališča Slovencev videmske pokrajine, socialdemokrati so bili dokaj odprti, zahteve Slovencev so podprli predstavniki Furlanskega gibanja. Republikanec se je izjavil za zaščito v Trstu in Gorici, dokaj omejevalen pa je bil glede videmske pokrajine. Zapleteno in kontradiktorno je bilo menda stališče KD, saj so se ponovno čule neznanstvene teorije o etničnem značaju prebivalstva, istočasno pa tudi trditve o možnosti izboljšave demokratijskega zakonskega predloga.

O goriški pokrajini in razgovoru s predsednikom Cumpeto, odborniki in načelniki svetovalskih skupin podrobneje poročamo na goriški strani. Predvsem je treba podčrtati dejstvo, da se je predsednik v imenu odbora brez zapletenih pogojnikov izrekel za zaščito in da je prišla do izraza zaskrbljenost za ustvarjeno ozračje sožitja in sodelovanja. Stališča v goriškem pokrajinskem svetu so bila točno opredeljena in niso bila v celoti pozitivna, čeprav je bilo čutili ozračje sodelovanja, ki je v Gorici že ustvarjeno.

FEBRUAR 85

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali.

● BTP so državni efekti oproščeni vsakršnega sedanjega in bodočega davka; ustrezni kuponi se sprejemajo v plačilo pri plačevanju neposrednih davkov.

● Nudijo letne obresti v višini 12%, ki se izplačujejo v dveh šestmesečnih obrokih.

● Letni nudeni donos je sorazmeren donosu ostalih obveznic na tržišču.

● Nove dveletne zadolžnice se nudijo občinstvu v popis za gotovino v svežnju po 1.000.000 lir.

● Varčevalci jih lahko podpišejo proti gotovini ali z obnovitvijo pri okencih zavoda Banca d'Italia in kreditnih zavodov po emisijiški ceni, ne da bi plačali kakršnekoli provizije.

● Imajo široko tržišče in se po potrebi z lahkoto vnovčijo.

Ponudba občinstvu

od 1. do 8. februarja

Emissijska
cena

99%

Rok

3 leta

Obrestna
mera

12%

Dejanski
letni donos

12,79%

BTP

Investicija oproščena davkov
vedno na razpolago

Obisk delegacije senatne komisije za ustavna vprašanja v Furlaniji-Juljski krajini

Zaščita je tudi v splošnem interesu države Pri predsedniku deželnega sveta F-JK

TRST — V včerajšnji številki smo že objavili nekatera stališča in izjave, ki so jih posredovale razne organizacije ob obisku delegacije senatne komisije za ustavna vprašanja v Furlaniji - Julijski krajini. Objavili smo poziv Zveze za jezike manjšinskih skupnosti in pozitivno oceno sindikalne federacije CGIL; danes objavljamo še druga stališča, ki smo jih prejeli.

Združenja ANPI, ANED, ANPPA

Združenja odporniškega gibanja, partizanov (ANPI), deportirancev iz nacističnih taborišč (ANED) in bivših političnih preganjencev (ANPPA) pozdravljajo obisk ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja v naši deželi in izražajo željo, da bi pripomogel k pospešitvi postopka zakona o globalni zaščiti slovenske manjšine v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Omenjene organizacije so mnenja, da mora parlament čim prej odobriti organski zakon, ki naj se navdihuje na ustavna določila in na mednarodne sporazume glede tega vprašanja, in naj torej zagotovi slovenski manjšini treh pokrajin izvrševanje vseh njenih legitimnih pravic na vseh ravneh, kulturni, gospodarski, pri uporabi lastnega jezika in pri upravljanju teritorija. To bi poleg tega predstavljalo važen prispevek za sožitje in sodelovanje med etničnimi komponentami naše dežele in za razvoj demokracije v Italiji.

Tržaško gibanje

Tržaško gibanje (Movimento Trieste) nima več svojega predstavnika v pokrajinskem svetu, ker je svetovalec, ki je bil izvoljen na njegovi listi medtem zapustil stranko. Zara-

di tega je TG naslovlilo senatni komisiji krajšo promemorijo.

Promemorija je razdeljena na štiri poglavja in zaključek, na osnovi katerih se je po mnenju TG danes mogoče lotiti reševanja tega vprašanja. TG navaja sedem temeljnih točk, ki so:

a) Demokratična Italija odklanja vsako nacionalistično ideologijo ter kulturne in juridične sadove fašističnega režima; v tem smislu italijanska ustava zagotavlja zaščito manjšin; taka garancija ne more ostati neizvajana.

b) Na deželnem teritoriju je zaščita slovenske manjšine diferencirana tako v formi kot v juridičnih osnovah; obstaja torej nedopustljiva razlika med prebivalci, ki imajo enake pravice; vsi državljani morajo imeti iste garancije in to na osnovi ustave in specifične državne in mednarodne zakonodaje, ter na osnovi naravne pravice človeka, da štiti svojo identiteto in kulturo.

c) Novi globalni normativi ne more v nobenem primeru zmanjšati stopnje že obstoječe zaščite.

d) Slovenščina ni tuj jezik, (slovenske uradne šole v Trstu in Gorici), ampak en jezik države; iz tega izhaja neločljivost, še pred nelegitimnostjo, vsake oblike ovire za javno uradno uporabo tega jezika na teritorijih, kjer prebivalci, ki ga uporabljajo, živijo, delajo in se šolajo.

e) Stopnje zaščite ni moč določiti na osnovi etničnega preštevanja;

opcija narodnosti, ki jo nalaga etnično preštevanje je poleg tega v nasprotju z demokratičnimi in ustavnimi principi svobode v naši državi.

e) Pravice po zaščiti vsekakor ne odvisijo od številčnosti tistih, ki to pravico po zaščiti nimajo.

f) Globalna zaščita italijanskih državljanov slovenskega jezika sodi tudi v splošne interese države za sožitje med narodnostmi in za mednarodno sodelovanje.

Svetovalska skupina PSDI na deželi

V zvezi z obiskom senatne komisije je načelnih svetovalske skupine PSDI v deželnem svetu Gonano med drugim izjavil, da besedilo, ki bo moralo združiti razne zakonske osnutke v korist Slovencev, ne bo smelo občutiti travm, do katerih je prišlo na vzhodnem obmejnem področju med vojno in takoj po njej. V imenu PSDI je Gonano podčrtal pravico vsakega državljanca in vsake skupnosti, da brani svoje navade, valorizira lastne koranine in ohranja kulturno identiteto, ki naj pomeni zaščito osebnega dostojanstva in lastne skupnosti. Mnenje PSDI pa je, da priznanje teh neodtujljivih pravic ne sme pomeniti diskriminacijo med državljani, s tem da se izdajajo zaščitni ukrepi, ki bi z namenom, da se zaščitijo manjšine, povzročili krivico preostalemu delu prebivalstva. Pred vsakim takim ukrepom v zvezi s tem vprašanjem, je še dodal, je potrebna predhodna podrobna analiza dejanskega stanja na posameznih področjih in v posameznih občinah, in to v pripravi, da je neki zakon toliko učinkovitejši, kolikor v čim večji meri odgovarja resničnim potrebam državljanov, mimo vsakega razburjanja in instrumentaliziranja.

Delegacijo senatne komisije je sprejel tudi predsednik deželnega sveta Furlanije - Julijske krajine Luigi Manzoni

Na sedežu tržaške pokrajine

Člani delegacije in pokrajinskega odbora med ponedeljkovim sestankom v Trstu

O sestanku na sedežu pokrajinske uprave v Trstu

O verzijah predsednikovega posega - Stališče in spomenica SSK

TRST — Na tržaški pokrajini je delegaciji senatne komisije za ustavna vprašanja v imenu odbora govoril predsednik Gianni Marchio. Že smo omenili, da so o njegovem govoru krožile različne verzije. Bistveni vtis, ki so ga dobili senatorji pa je, da so njegove izjave načeloma pozitivno ocenili, češ da gre za izvajanje v korist globalnega zakona brez večjih omejitev. Podrobnosti seveda niso znane, saj je bil tudi ta sestanek za zaprtimi vrati.

Pred pričetkom sestanka je tajništvo pokrajine izročilo časnikašem krajši dokument, glede katerega je Marchio kasneje izjavil, da gre za osebno beležko, ki naj bi jo dobili časnikaši po pomoti. Dokumenta na sestanku s senatorji ni prebral, niti ga jim ni izročil. Ta dokument smo že izredno negativno ocenili in bistveni odstavki se v njem glase:

»Ustava italijanske republike potrjuje dva osnovna principa:

a) enakost državljanov brez vsake razlike (člen 3);

b) zaščito jezikovnih manjšin (člen 6).

Termin »zaščita« ne more pomeniti podelitve manjšinam privilegiranih gospodarskih in političnih tretmajev z negativnimi posledicami za večino.

Priznava se vsekakor potrebo, da se zaščitni ukrepi odmerijo glede na številčno konsistenco manjšine, kot je zapisano v besedilu sporazumov, na osnovi katerih so bili oblikovani sedanji tržaški odbori.

Izraža se negativno oceno glede dvojezičnosti, ki ne kaže, da bi bila utemeljena od sedanjih konsistenc manjšine in ki bi lahko dopustila nesprejemljive diskriminacije v škodo večine.

Dokument se zaključuje z zahtevo, naj vlada izdela svoj zakonski osnutek in z enostranskim navajanjem nekaterih odstavkov programskih obvez. Ta dokument je seveda v ostrem nasprotju s programsko izjavo, ki jo je podal predsednik pokrajine Marchio na seji pokrajinskega sveta dne 16. 6. 1984, ki se glasi:

»V boju za demokracijo v Trstu imajo posebno vlogo problemi, povezani s prisotnostjo slovenske narodnostne manjšine.

Smatramo, da je razvoj odnosov med kulturo italijanske večine in slovenske manjšine tako v Trstu kot v vsej Furlaniji - Julijski krajini izredno pomemben dejavnik pri uveljavljanju vloge miru, prijateljstva in sodelovanja z sosednimi državami, za kar si Trst prizadeva.

Tržaška pokrajina bo sprožila pri vladi ustrezne pobude, da bi le-ta v kratkem predložila parlamentu svoj zakonski osnutek za zaščito manjšine, upoštevajoč, da je enakopravnost italijanskih državljanov slovenske narodnosti v vseh družbenih sektorjih pogoj za nadaljnji doprinos slovenske skupnosti k razvoju republike, nastale iz odpornosti, in ki izhaja tudi iz preciznih ustavnih določil.

V zvezi s stališči predsednika pokrajine in v zvezi s svojim posegom nam je pokrajinski odbornik dr. Zorko Harej posredoval naslednje tiskovno poročilo:

»Ob priliki obiska ožje skupine senatne komisije za ustavna vprašanja s predstavniškimi organi pokrajinske uprave v Trstu je slovenski odbornik za kulturo in načelnik svetovalske skupine SSK dr. Harej v svojem posegu senatorjem obrazložil temeljne postavke

v zvezi s problematiko manjšinske zaščite in zahteve slovenske narodnostne skupnosti, ki jih mora upoštevati toliko pričakovani zaščitni zakon.

Ob koncu srečanja načelnikov skupin, ki je potekalo zelo odkrito in stvarno, je Harej, tudi v imenu odbornika SSK dr. Mirka Špacapanja iz Gorice, izročil članom senatne komisije posebno spomenico o pravnih, zgodovinskih in moralno-političnih izhodiščih, na katerih naj sloni zaščitni zakon v korist slovenske manjšine v Italiji. Ta zaščita naj zaobjame vse ozemlje 35. občin s strnjenim slovenskim življenjem in vse temeljne vidike manjšinskega obstoja in življenja sploh. Sloni naj na objektivnem in splošno znanem in priznanem dejstvu, da slovenska narodna manjšina obstaja in živi v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Zato je treba odkloniti vsakršne poskuse po gojevanja priznaja pravic številčnemu ugotavljanju pripadnikov manjšinske skupnosti. Nasprotno, prav neizpodbitni podatki o obsegu asimilacije manjšine v povojnem obdobju bi morali biti temeljni razlog, da je zaščita manjšine nujno potrebna, če se hoče ohraniti. Prav tako se zaščita ne sme omejiti samo na kulturne dejavnosti, temveč mora zaobseči tudi enakopravno uporabo manjšinskega jezika in odnosih z javnimi oblastmi ter ustrezno socialno-gospodarsko politiko za nemoten razvoj na ozemlju, na katerem živi.

Iz srečanja med predstavniki pokrajinskega odbora in pokrajinskega sveta so prišla do izraza nekatera važna stališča v smeri rešitve manjšinske zaščite:

1. vsi razen MSI priznavajo potrebo po

čimprejšnji zakonski ureditvi položaja slovenske manjšine, čeravno so razlike med posameznimi stališči.

2. v odboru je bil govor tudi o prisotnosti in obsegu manjšine na deželnem ozemlju, vendar je bilo v razgovoru poudarjeno brez očitnega nasprotovanja, da izraz »consistenza« ne pomeni prisiljenega ugotavljanja etnične pripadnosti, kar bi lahko škodilo omikanemu sožitju med narodoma.

3. večina političnih grupacij priznava utemeljenost zahteve manjšine po rabi materinega jezika v odnosih do javnih oblasti, tako upravnih kot sodnih.

4. ugoden sprejem je tudi naletela razlaga, da 6. člen ustave nikakor ni v nasprotju s členom 3, ki govori o enakosti vseh državljanov, ampak se dopolnjujeta v smislu, da je potrebno zagotoviti tudi dejansko enakopravnost vseh državljanov, in ne samo formalne enakosti pred zakonom.

Nekateri so ponovili stališče proti tako imenovanemu »bilingvizmu« in bojazen, da ne bi zaščita prizadela pravice pripadnikov večine, vendar so priznali potrebo po ureditvi zaščite.

Seveda so predstavniki MSI zatrjevali, da slovenska manjšina ima že dovolj in preveč pravic, zato ne potrebuje nobene zaščite več.

Splošen vtis je, da bo potrebno nadaljnje razpravljanje o manjšinski problematiki na krajevni ravni, ker pojmi, kljub določeni odprtosti, niso vsem že še dovolj jasni.

V zvezi s srečanjem ožjega odbora senatne komisije za ustavna vprašanja na tržaški pokrajini nista ne odbor ne svet izdala nobenega komuniqueja.

TONE SVETINA

Med nebom in peklom

356.

Dišalo je po strahu, da se bo obzorje morja, ki ga je videl kot prostrano modrino, nekoč napolnilo z velikim ladjevjem sovražnikov, nakar bo zatemnilo svod tudi jate letal. Želel si je, da se to ne bi zgodilo na obalah, kjer je bil odgovoren, da prepreči izkrcanje. Želel je mir v pokrajini, ki je v nartih tistih na vrhu, da spojijo obale Severnega morja z Jadranom in vse to ozemlje naselijo s strnjanim nemškim prebivalstvom, igrala usodno vlogo.

Naročil je adjutantu, da mu pokliče majorja SS, šefa ustanove »Einsatzkommando Reinhardt«, ki je izvajala tajne, strogo zaupne naloge uničevanja prebivalstva, zlasti pripadnikov odpora. Majorja je pripeljal s seboj iz Poljske. Tam je organiziral vrsto uni-

čevalnih taborišč in se proslavil s surovostjo nena- vadnih razsežnosti. Bila sta si prijatelja po duši in po dejanjih. Vezala ju je fanaistična vera v zmago velike Nemčije na podlagi nasilja. Rada pa sta se drug pred drugim izkašljala s kritičnimi pripombami glede sodelujočih, pa tudi nadrejenih, v katerih sta zaslu-tila premajhno stopnjo gorečnosti.

Major Wirth je vstopil in strumno pozdravil.

»Na voljo sem vam, gospod general.«

»Christian moj dragi, sedite, nisem si mogel kaj, da vas ne bi poklical. Spet prihajajo pripombe na najino delo. Tu v štabu mora biti nekdo, ki mu najina vnema leži v jetrih. Žalostno je, da namesto pohvale žanjeva grajo.«

Major je sedel. Ostri obraz z nevarnimi očmi se mu je razlezel v nasme. Dejal je:

»Dobro je, da se midva ne bojujemo za pohvale. Ljudje v Berlinu ne razumejo, da Italija ni Poljska in da Trst ni Varšava. Tu je vendar srednja Evropa! V peč, ki sem jo napravil v stari rižarni, ne moremo stlačiti vseh hkrati, zlasti ne ob navodilih, da o tem, kar se tam dogaja, molčimo, da nihče ne sme tega zvedeti.«

»Ne vznemirjajte se. Nekaj tisoč ljudi ste kljub temu spremenili v pepel, ki ga je veter odnesel v morje. Se mnogo več smo jih poslali v rajh za potrebe našega vojnega gospodarstva, in to v kratkem času. Seveda s podobnimi ustanovami na Poljskem ne bova mogla tekmovati. No ja, pa še tistih nisem računal, ki smo jih na začetku utapljali v morju.«

»Lahko bi tekmovala! Dajo naj mi povsem proste roke, pa jim bom v pol leta izpraznil pokrajino. Očistil jo bom Slovencev, Hrvatov pa tudi Italijanov, če je treba.«

»Christian, takole pa ne gre. Svetujejo nam postopnost. Uničevanje slovanskega življa je treba izvajati pod nalepko vojnih akcij in bojov proti partizanom. Samo v tisti fazi vojne, ko lahko povzročimo strašna povračila s te ali one strani.«

»Gospod general, ste zadovoljni? Vam nisem dobro zavaroval ceste Trst - Reka pa tiste čez Kras, Brkini in Čičarijo? Nič več niso potrebne opozorilne table 'Bandengebiet, nur in Geleit fahren.' Jaz osebno se vozim sam brez spremstva; partizani so kar izginili, in če bo prišlo do izkrcanja, bomo mirno premeščali svoje čete.«

Vprašanje PEEP na Opčinah se iz dneva v dan zaostrejuje

Openski lastniki iz protesta do občine preprečili vstop na prizadeto zemljišče

Lastniki openskih zemljišč, ki jih namerava tržaška občinska uprava razlastiti za izvajanje znanega načrta za ljudske in cenene stanovanjske gradnje (PEEP), so včeraj zjutraj z omikanim, a odločnim nastopom preprečili predstavniku stanovanjske zadruge ACLI - 1. maj, da izvede tehnične izvide na enem izmed prizadetih zemljišč v Ul. Biancospino. To je logična posledica skrajno neodgovornega ravnanja občinske uprave, ki ima spricho dogodkov očitno ves interes, da se odnosi med openskimi lastniki in med stanovanjskimi združenji še nadalje zaostrijo. Samo tako si namreč lahko človek razlaga popolno brezbriznost pristojnega odbornika za urbanistiko Pacorja (in z njim celotne uprave), ki bi moral že zdavnaj začeti posredovalno akcijo med prizadetimi in zlasti poiskati alternativne rešitve za vsaj tista zemljišča, ki niso še kompromitirana.

Problem PEEP na Opčinah se vleče že dosti časa in je že vsem znan. Lastniki zemljišč se ne upirajo izva-

janju načrtov na že pokvarjenih predelih (na bivšem begunskem taborišču in v Ul. Biancospino), pač pa hočejo rešiti ostala področja, ki so še primerna za kmetijstvo. Od tod zahteva občinski upravi, da poišče alternativne rešitve, za katere so pokazale posluh celo same zadruge. U-

prava pa trmasto vztraja pri svojem ter zavrača vsak dialog in vsako posredovanje.

Zato so včeraj zjutraj lastniki zemljišč in člani openskega koordinacijskega odbora ob podpori Kmečke zveze preprečili predstavniku zadruge ACLI, da vstopi na zemljišče v Ul.

Biancospino. S to akcijo so hoteli spet opozoriti občino na nerešeno vprašanje PEEP. Bomo videli če bo tokrat njihov protest kaj zalegel!

Ob tem protestu je prišlo žal tudi do neljubega dogodka, ki ne gre v čast občinski upravi. Potem ko so lastniki zemljišč brez večjih težav dopovedali predstavniku stanovanjske zadruge ACLI, da nima vstopa na zemljišče ter mu mirno obrazložili vzroke svojega protesta, so na kraj nemudoma prišli mestni redarji (kot da bi šlo za ne vem kakšen incident in legitimirali nekaj domačinov. Mnenja smo, da je bil nastop redarjev prenapljen in da bi morali slednji prej preveriti, ali imajo predstavniki zadrug sploh pravico, da vstopijo na zemljišče. Tega včeraj niso storili in tako ustvarili nepotrebno napetost, ki si jo v tem trenutku nihče ne želi.

Predstavniki zemljišč, Kmečke zveze in openskih društev so vprašanje PEEP obravnavali na ponedeljkovem sestanku na Opčinah, od koder so naslovili na župana poziv, ki ga v celoti objavljamo.

Prizadeti lastniki in predstavniki KZ med včerajšnjim protestom

Poziv tržaškemu županu Richettiju

Spoštovani gospod župan dr. Franco Richetti!

Lastniki zemljišč, prizadeti zaradi ljudskih in cenene gradnje na Opčinah (3., 4. in 5. področje) in člani koordinacijskega odbora vaških društev in organizacij ter Kmečke zveze, zbrani na sestanku, dne 28. 1. 1985, smo razpravljali o nerešenem vprašanju razlastitve, ki razburja prebivalstvo in ustvarja ozračje napetosti.

Ugotavljamo, da občinska uprava ni upoštevala stališča vzhodnokraškega rajonskega sveta ter konkretnih predlogov, ki smo jih podpisani že posredovali za rešitev, ki bi bila sprejemljiva tako za lastnike kot za gradbene zadruge. Tako zadržani občinske uprave je po mnenju podpisnikov razlog, da se zadeva še ni rešila. Zato zahtevamo, da nujno sprejmete ob prisotnosti pristojnega odbornika naše predstavnike, da vam neposredno posredujemo naše zahteve in predloge za možne rešitve, za katere so se načelno že izrekle zainteresirane zadruge in demokratične politične sile.

S spoštovanjem

prizadeti lastniki in
Koordinacijski odbor
openskih društev
in organizacij

Slovenski otrok v slovensko šolo!

Še danes predvpisovanja v vrtce in osnovne šole

Danes zapade rok za predpis otrok v državne otroške vrtce, v osnovne šole in v nižje srednje šole. Prvotno je bilo določeno, da se bodo januarja predpisovanja zaključila že v petek, 25. januarja, ministristvo za šolstvo pa je naknadno podaljšalo rok za vpise do 30. januarja zaradi težav z mrazom in hudim vremenom, ki je v prenekaterih krajih v Italiji oviralo starše in jim onemogočilo pravočasni vpis otrok v vrtce in šole.

Podaljšanje roka za predvpisovanja je služilo tudi slovenskim staršem, da v teh dneh še naknadno vpišejo svoje otroke v naše šole. Ker je vpisovanje še v teku, ne razpolagamo s številom vpisov v naše posamezne šole in v otroške vrtce. Po prvih podatkih kaže, da bo vpis v mnogočem odgovaljal predvidevanjem ob koncu lanskega leta.

Število otrok v osnovnih šolah se bo zmanjšalo. Pete razrede bo namreč zapustilo večje število otrok kot jih bo v prihodnjem šolskem letu prvič prestopilo šolski prag. Kot že vsa zadnja leta gre tudi letos iskati vzrok za manjši vpis v manjšem številu rojstev, kar je vsekakor prizadelo tudi italijanske šole. Negativni učinek demografskega padca pa je zaradi manjšega absolutnega števila na naših šolah bolj pereč kot na italijanskih šolah.

Letos bo zapustilo slovenske otroške vrtce in prestopilo v osnovne šole 174 otrok. Ker je bilo že v prejšnjih letih opaziti pri prehodu iz slovenskih otroških vrtcev v slovensko osnovno šolo številne odklone (z vpisi otrok v italijanske osnovne šole), so se tudi letos Združenja staršev posameznih šol pa tudi učno osebje angažirala, da bi bil ta prehod čimvečji. V prenekaterih primerih so obrodila ta prizadevanja uspeh. Tako je bilo na primer z vpisom v osnovno šolo na Katinari, podobno pa je bilo tudi z vpisi v nabrežinskem didaktičnem ravnateljstvu. Kljub tem nemajhnim uspehom pa bo verjetno vpis manjši od lanskega.

Boljši obračun je pričakovati pri vpisih v otroške vrtce (poleg vpisov v državne potekajo te dni tudi vpisi v občinske vrtce v tržaški občini). Lani se je namreč število vpisanih v prve letnike zvišalo ter tako preokrenilo upadanje vpisov iz prejšnjih let. Za popolnejšo sliko vpisov v vrtce pa bo treba bržkone počakati vse do septembra; številni starši namreč šele tik pred začetkom pouka vpišejo svoje malčke v vrtce.

Enotno stališče dolinskega občinskega sveta

Preklicati okrožnico poštne uprave o prepovedi uporabe »tujega jezika«

Kot smo že poročali, je imel občinski svet v Dolini v petek sejo, na kateri je razpravljalo o številnih problemih, ki zadevajo občino in njeno prebivalstvo, pa tudi o problemih širšega pomena, o katerih se je občinski svet soglasno izrekel in zedinil v svojih stališčih.

Gre tu na primer za stališče dolinske občinske uprave in v njej zastopanih političnih strank, ki so, po predhodnem uvodu župana Edvina Švaba, soglasno odobrile telegram, ki so ga takoj poslali županu občine Marzabotto in v katerem župan, v imenu občinskega sveta, občine Dolina in njenih občanov izreka in potrjuje svojo bratsko in človečansko solidarnost, potrjuje voljo, da bodo vsi skupno delali in živeli vsak dan z dejanskim uveljavljanjem demokratičnih, protifašističnih in protinacističnih načel, ki jih vsebuje italijanska ustava, s ciljem, da se zgodovina, ki jo predstavlja primer vojnega zločinca Rederja, ne ponovi nikoli več. Občina Dolina je že vrsto let pobratena z občino Marzabotto ter je želela tudi s tem telegramom izraziti prebivalstvu in županu te občine svojo solidarnost, kot tudi razočaranje in presenečenje, da je do predaje vojnega zločinca Rederja avstrijskim oblastem sploh prišlo.

Na zadnji občinski seji je bil, kot smo že povedali, govor o številnih problemih, ki zadevajo občino in njeno prebivalstvo. Med drugim je župan omenil posledice, ki jih je utrpelo kmetijstvo, predvsem oljčni nasadi ob mrazu, snegu in poledici, ki so zajeli tudi naše kraje. Naše tehnične in upravne službe, je dejal župan, so hitro ukrepale, pri čemer je treba še posebej omeniti povezavo med občinsko upravo in šolo, prefekturo, gozdno upravo in službo za vodovodno napeljavno.

V zvezi s tem je občinska uprava, s posebnim telegramom, obvestila tudi deželno upravo, kjer je še posebej

omenila škodo, povzročeno na oljčnih nasadih in zaprosila za takojšnje ukrepe v pomoč prizadetim sektorjem v tej občini.

Občinski svet je razpravljalo tudi o nepotrebnem gradnji novega poštne sedeža v Dolini ter je v zvezi s tem soglasno odobrilo pismo, naslovljeno na tržaško pošto upravo, v kateri se občinski svet zavzema za čimprejšnjo ugodno rešitev tega problema.

V zvezi s pošto je treba omeniti tudi enotno stališče, ki ga je občinski svet zavzel v zvezi z okrožnico, ki jo je omenjena uprava sprejela glede naslovov na poštinih pošiljkah, ki morajo biti, tako je bilo rečeno, za tržaško občino napisani v italijanskini, medtem ko naj bi omenjena okrožnica ne veljala za druge občine tržaške pokrajine. »Ni dovolj,« so menili svetovalci občinskega sveta, »da se uslužbencem priporoči, da ne izvajajo omenjene okrožnice v okoliških občinah, temveč je potrebno vsebinsko te okrožnice preklicati in tako pomiriti javno mnenje ter preprečiti nesporazume glede njenega pomena in namena.« To stališče je občinski svet vključil v pismo, ki ga je naslovil na pokrajinskega direktorja poštne uprave, dr. Vincenza Carboneja.

Tudi o novih telefonskih imenikih za leto 1984-85 je bilo na seji govora. V zvezi s temi je občinski svet priporočil čim večjo pozornost glede spoštovanja slovenskega jezika, to je slovenskih priimkov in imen. Poudaril je tudi potrebo uvedbe potrebnih tehničnih pripomočkov, kot tudi preciznih direktiv, ki naj jih v zvezi s tem prejmejo poštne uslužbenice.

Ob koncu naj povemo, da je uprava občine Dolina pozvala vse telefonske naročnike, naj do 15. marca preverijo v uradih SIP v Trstu, Drevored XX septembra števil, 5, če so njihovi priimki, imena in naslovi točno zapisani.

Občni zbor Zveze cerkvenih pevskih zborov

V soboto je bil občni zbor predstavnikov Zveze cerkvenih pevskih zborov, ki delujejo na Tržaškem. Na sporedu je bilo daljše poročilo predsednika zveze dr. Zorka Hareja o delu, ki ga je ZCPZ opravila v preteklem letu, obenem pa je tudi nakazal smernice za bodoče delo v letu 1985.

Sledilo je poročilo podpredsednika prof. Mamola. Poročilom je sledila diskusija, iz katere so izšla razna navodila in sklepi za bodoče delovanje, ki zadeva delo zveze tudi izven običajnih nastopov. Poleg že tradicionalnega božičnega koncerta v stolnici sv. Justa, bo zveza organizirala marca letos revijo otroških in mladinskih pevskih zborov v Kulturnem domu, aprila bo koncert nabožne in cerkvene glasbe v cerkvi v Ricmanjih, sredi avgusta bo običajni seminar za pevce, ki se bo tokrat vršil v Meranu, proti koncu novembra pa je v programu jesenska revija odraslih zborov. Kot pretakla leta bo zveza tudi letos organizirala tečaje za vodenje mladinskih zborov.

ZSPZ bo imela 3. marca še nadaljnjo sejo, na kateri bodo predstavniki obravnavali predvsem organizacijsko delo zveze.

lj

Darujte v sklad Mitje Čuka

Predavanje o revmatskih obolenjih v slovenskem zdravniškem društvu

Slovensko zdravniško društvo, ki združuje slovenske zdravnike tako s tržaškega, kot tudi z goriškega področja, je imelo, v okviru svoje redne dejavnosti, pretekli petek v gosteh dr. Blaža Racmana, predstojnika revmatološke klinike v bolnišnici Petra Deržaja v Ljubljani, ki je spregovoril o revmatskih obolenjih in o njihovem sodobnem zdravljenju.

Predavanja, ki je bilo v prostorih restavracije Funčan na Repentabru, so se udeležili številni člani društva, saj je šlo za tematično, ki je za naše mesto, kjer je dober del prebivalstva že prileten, izredno zanimiva, za zdravnike pa tudi potrebna in koristna tudi pri njihovi vsakodnevni praksi in delu s pacienti.

Dr. Racman je o teh obolenjih predaval že pred časom v Števerjanu na Goriškem in sicer zdravnikom goriškega področja, kjer je prišlo tudi do širšega srečanja z zdravnikom z obeh strani meje.

Slovensko zdravniško društvo pripravlja za prihodnje mesece predavanja o alergičnih boleznih, saj se razne alergije pojavljajo največ prav na pomlad. Tudi za to predavanje bodo povabili strokovnjaka iz matične domovine.

Na povabilo DSI in združenja Most

Kermauner o Kraljevih freskah

Ob desetletnici smrti slikarja Tona Kralja je Društvo slovenskih izobražencev skupno s Kulturnim združenjem Most, priredilo v ponedeljek predavanje Tarasa Kermaunerja o Kraljevih freskah na Primorskem, s posebnim ozirom na avbersko cerkev. Za nas Slovence je bil ta večer za namena priložnost, da razširimo razgovor o problemu varstva sakralne dediščine pri nas.

Taras Kermauner je najprej poudaril, da je namen njegovega predavanja tudi ta, da bi vzbudil zanimanje za umetnika Tona Kralja, ki je vse do danes, povsem po krivici potisnjen ob rob slovenske umetnosti. Kermauner je razčlenil tri Kraljeve slikarske obdobja in ugotovil, da je tega umetnika potisnila ob stran povojna generacija. To stanje se nadaljuje tudi danes, saj Kralj še sedaj ni doživel poštene retrospektive, tako da o njegovem umetniškem delu po petdesetih letih pravzaprav ne vemo veliko.

V svojem govoru se je Kermauner omejil predvsem na Kraljeve freske v avberski cerkvi. Ta cerkev je trenutno v zelo slabem stanju, posebno pa so pri prizadeti ravno Kraljeve umetnine, saj v notranjost prostora še vedno prodira voda.

Slovenska katoliška tradicija je bila od vedno izrazito slikarska in kiparska in v tem oziru predstavljajo cerkve žarišče umetnosti. Religija je v tem pogledu sestavni element kulture in torej iz nikakršnih ideoloških stališč ne smemo ločevati religiozne tradicije od kulturne. Kermauner je

prisotnim pokazal posnetke Kraljevih fresk v avberski cerkvi in obenem komentiral njegova dela. Predvsem je poudaril Kraljevo sodobnost v motivih, ki se s svojo simboliko nanašajo na čas, v katerem je umetnik živel in deloval — čas druge svetovne vojne.

Nekatere freske so dandanes zelo poškodovane in komaj rešljive. Nujen bi bil v tem primeru poseg pristojnih oblasti, saj je velika nevarnost, da bodo v kratkem času te umetnine popolnoma uničene.

Predavanju je sledil razgovor o položaju sakralne dediščine pri nas. Kulturno bogastvo nedvomno propada. Predsednik Zavoda za spomeniško varstvo je pri tem poudaril, da bi morala za rešitev kulturnozgodovinske dediščine prispevati tudi širša slovenska javnost, saj so sredstva, ki jih ima zavod na razpolago vse premajhna, da bi lahko rešila vse umetnostne spomenike, ki propadajo.

Ob koncu večera so organizatorji poudarili, da je bil namen tega večera opozoriti širšo javnost o dejanski razsežnosti tega problema. Za rešitev avberske cerkve, ki hrani Kraljeve freske, pa so začeli zbirati prostovoljne prispevke, da bi s tem pripomogli k rešitvi teh nenadomestljivih umetnin.

H.J.

● Rajonski svet za Sv. Jakob se bo sestel dne 4. februarja ob 20. uri na svojem sedežu v Ul. Caprin 18/1.

S ponedeljkeve seje občinskega sveta

Devinsko-nabrežinska občinska uprava pripravlja vrsto kulturnih prireditev

Devinsko - nabrežinska občina načrtuje za leto 1985 vrsto kulturnih dejavnosti, ki jih je na ponedeljkovi seji občinskega sveta obrazložila odbornica za kulturo Marinka Terčon. Do obrazložitve je prišlo v okviru temeljitve prošnji za razne podpore, ki jih je občina predložila deželni oziroma tržaški pokrajini.

Pomemben del kulturnih dejavnosti v letošnjem letu bo namenjen proslavam dvatisočletnice nabrežinskih kamnolomov, ki poteka v teh letih. Gre za obširen program manifestacij, ki jih bo občina organizirala delno v letu 1985 in delno v prihodnjih letih. Predvsem je treba omeniti dve raziskavi, ki jih namerava občina poveriti skupini raziskovalcev; gre predvsem za raziskavo o starosti nabrežinskih kamnolomov, o izvoru teh kamnolomov in o tehniki ruvanja kamena, druga raziskava pa zadeva sodobnejši čas, to je dejavnosti kamnolomov v 19. in 20. stoletju, tako gospodarske, umetniške in arhitektonske kot tudi družbene in etnografske aspekte. Občinska uprava je že navsezadnje stike s Slovenskim raziskovalnim inštitutom, kateremu namerava poveriti nalogo za to raziskavo. Izsledke obeh raziskav nameravajo izdati v posebnih publikacijah ter v zvezi s tem pripraviti vrsto razstav. Vzporedno z raziskovalnim delom bo občina priredila tudi vrsto drugih manifestacij, predvsem predavanj in

fotografskih razstav ter tudi razstavo kamnarskega orodja. Predviden je tudi poseben spominski letak. Za izvedbo tega programa je predviden izdelek 48 milijonov lir.

Druge pomembna kulturna pobuda, ki jo je odbornica Terčonova orisala na ponedeljkovi seji občinskega sveta, je poveritev naloge štirim strokovnjakom, da zberejo ledinska imena, imena osebnosti, ki so kakorkoli povezane z devinsko - nabrežinsko občino, pomembna zgodovinska obeležja ter druga imena, ki so za kulturno in družbeno stvarnost v občini pomembna. Ta imena bi bila podlaga za imenovanje ulic in trgov v občini. Tudi izsledke te raziskave, za kate-

ro je predvidenih 9 milijonov lir, nameravajo objaviti. Poleg tega namerava devinsko - nabrežinska občina tudi v letošnjem letu nadaljevati s kulturno dejavnostjo iz prejšnjih let, to je s sodelovanjem s pobratnimi občinama, s prirejanjem raznih koncertov in kulturnih prireditev ter s pošiljanjem mladincev iz občine na razne seminarje.

Večji del ponedeljkove seje pa je bil kot smo že poročali posvečen obrazložitvi variante občinskega regulacijskega načrta. Danes zvečer ob 19. uri bodo občinski upravitelji ta načrt predstavili rajonskim konzultam, jutri pa bo o tem stekla debata v občinskem svetu.

Jutri odprtje 5. Motor showa

V prostorih tržaškega razstavišča bodo jutri odpri 5. Motor show. Glavna atrakcija letošnje prireditve bodo prav gotovo avtomobili formule ena in vozila za rally, zanimiva pa bodo tudi zasedanja in okrogle mize, ki se bodo zvrstile na gospodarskem razstavišču.

Že jutri (ob 18. uri) bo na sporedu okrogla miza o vprašanju prometa, prevozov in parkirišč v Trstu. Tema je kar se da aktualna; okrogle mize se bodo med drugimi udeležili predstavniki tržaške občine, mestnih redarjev, docenti na tržaški univerzi, predstavniki turistične in letovišarske ustanove, avtomobilskega kluba ACI in Zveze trgovcev.

V soboto dopoldne bo razprava o telesnih poškodbah motociklistov in o uvedbi čelad za vožnjo na motorjih, popoldne pa bo o zanimivostih formule ena spregovoril športni novinar Mario Poltronieri.

Motor show bo odprt do 4. februarja. Ob delavnikih si ga bo lahko občinstvo ogledalo med 15. in 22. uro, v nedeljo pa bo odprt od 10. do 22.

Na Pomorski postaji startala prva konferenca o športu

Z otvoritveno slovesnostjo se je sinoči začela na Pomorski postaji prva konferenca o športu, ki jo prireja tržaška občinska uprava. V pozdravnem nagovoru je župan Richetti poudaril, da športna aktivnost in ustrezní objekti niso le tehnično vprašanje, saj so med dejavniki, ki prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja vsakega občana. Prav zato je potrebna tudi na tem področju obnova v gledanju in upravljanju, k čemer naj bi prispevala tudi ta konferenca. Občina, oz. odbornišvo za šport, je že pripravilo osnutek programa za uravnotežen razvoj športne dejavnosti v občini (predviden je izdelek 16 milijard lir), je dejal Richetti, ostaja pa zelo odprt do vseh predlogov in ugotovitev, ki bodo iz-

neseni na štiridnevnem zasedanju.

Čeprav ne sodi v ta okvir, je župan vseeno spregovoril tudi o načrtih za novi mega-stadion. Omenil je možnosti na zemljišču pri občinski klavnici in na začetku Ul. Brigata Casale, o proseški lokaciji pa ni črnil. Naj pri tem dodamo, da so o tem vprašanju komunisti izdali komunike, v katerem analitično pojasnjujejo svoje nasprotno stališče do tega načrta.

Konferenca, ki se je udeležujejo številni športni operaterji, med katerimi tudi predstavniki slovenskega športa, bo potekala v delu po komisijah in se bo osredotočila na štiri osrednje teme: športni objekti, dejavnost, šole in zdravje.

V soboto v gledališču F. Prešeren

Predstavitve znanstvene študije o toponomastiki v dolinski občini

V soboto ob 20. uri bo v gledališču F. Prešeren v Boljuncu predstavitev prve znanstvene študije o toponomastiki občine Dolina.

Študija obravnava vasi Gročana, Pesek, Jezero, Botač, Draga, Boljunc, Zatrežec ter dolino Klinčice (Glinščice). Gre za kraje, ki se nahajajo v notranjosti ali ob robu novoustanovljenega Parka doline Glinščice in Zaščitnega področja Pesek.

Z deželnim prispevkom je uprava izdelala načrt za Park in, čeprav deželni zakon v tem okviru ne zahteva študije o toponomastiki in o kmetijstvu, se je občinska uprava odločila, da poveri nalogo tudi za sestavo teh študij.

Potreba po znanstvenem pristopu k problematiki domačih krajevnih imen je že dolgo občutena. Na eni strani je temu vzrok fašistično nasilno potujčevanje, ki je prizadelo naše kraje, na drugi strani pa negotovost, kako se pravilno pišejo naša krajevna imena. Precej imen je popačenih tudi zaradi priznanja vrednega, a nestrokovnega truda ljudi, ki so sredi prejšnjega stoletja skušali razlagati, kodificirati naša slovenska imena.

Iz vseh teh razlogov je občinska uprava poverila nalogo za sestavo te študije priznanemu strokovnjaku, prof. Pavlu Merkuju. Tako je prišlo do študije o toponomastiki občine Dolina, ki jo bo v soboto prof. P. Merku javno predstavil in ki zavzema imena vasi, delov vasi, ledinska ime-

Novi telefoni za tržaško občino

Tržaška občina bo kmalu razpogala z novo telefonsko centralo. Včeraj sta namreč tržaški župan Richetti in ravnatelj tržaške agencije SIP Trivellato podpisala najemninsko pogodbo za telefonsko centralo, ki jo bodo namestili v občinski palači najkasneje do junija letos.

Telefonska centrala vrste IBM 1750 spada med najnovejše tovrstne elektronske centrale. Razpogalaga bo s 452 internimi števkami in 28 povratnimi linijami ter s tremi mesti za ročno vodenje centrale, od katerih je eno opremljeno izrecno za slepce.

Po podpisu najemninske pogodbe si je župan Richetti ogledal nov sedež SIP v Drevoredu XX. septembra. Novi sedež je odprt strankam ob delavnikih od 8.30 do 12.30 in od 15. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8.30 do 12.30.

Na sliki: župan Richetti in ravnatelj SIP Trivellato med podpisom najemninske pogodbe.

Natečaj za pomožne bolničarje: trd oreh za KZE

Na včerajšnji tiskovni konferenci v Časnikarskem krožku so predstavnik avtonomnega sindikata USI in občinski svetovalec MT Parovel iznesli vrsto dvomov in obtožb na račun zakonitega upravljanja tržaške Krajevne zdravstvene enote. V ospredju je bil predvsem izid natečaja za 215 mest pomožnega bolničarja. Pobudniki tiskovne konference so napovedali, da bodo preverili pogoje 215 sprejetih in njihovo morebitno povezavo s sindikalnimi ali političnimi krogi; v primeru, da bi večina na nocojšnji skupščini KZE zavrnila predlog KPI o ustanovitvi preiskovalne komisije, ki naj razčisti dvome v zvezi z natečajem, pa so še napovedali, da bodo posegli pri sodnih oblasteh.

Vpisi v miljske otroške vrtce

Miljska občina sporoča, da so od 1. do 16. februarja odprta vpisovanja v občinske otroške vrtce. Vzgojiteljice slovenskega šolskega centra bodo na razpolago staršem za vse potrebne informacije v soboto, 2. februarja med 9. in 11. uro.

ZAHVALA

Ob izgubi drage

Štefanije Križmancič

se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršni koli način sočustvovali z nami.

SVOJCI

Trst, 30. januarja 1985

(Občinsko pogrebno podjetje)

30. 1. 1975

30. 1. 1985

Ob 10. obletnici smrti dragega

Lovrenca Maverja

se ga z žalostjo spominjajo

žena Stana ter sinova Stojan in Sergij z družinama.

Boljunc, 30. januarja 1985

Ob izgubi drage mame izreka iskreno sožalje Franku in družini Kriški mladinski krožek ter prijatelji.

Ob težki izgubi drage žene in mame Majde Bogatec izreka Liviu in Franku občuteno sožalje Slovensko stalno gledališče.

Ob hudi izgubi dragega očeta izreka Savu Ušaju iskreno sožalje ŠZ Bor.

SKD Barkovlje in pevski zbor M. Pertot izrekata svoji odbornici Silviji iskreno sožalje ob izgubi dedka Karla Miliča.

Sestanek pridelovalcev oljk nocoj v Boljuncu

Siabo vreme, mraz, sneg in pole-dica, so napravili tudi na oljčnih nasadih v dolinski občini veliko škodo, ki jo je zaenkrat še težko točno oceniti.

Temu problemu je namenjeno nocojšnje srečanje pridelovalcev oljk, ki bo ob 20.30 v dvorani gledališča France Prešeren v Boljuncu. Prisostvoval mu bo Darko Sedmak, strokovnjak s tega področja, ki je sicer uslužben pri podjetju AGRARIA Koper.

Kmečka zveza vabi vse svoje člane, pa tudi sicer prizadete pridelovalce oljk, da se sestanka polnoštevilno udeležijo.

Novi člani deželne šolske komisije

Tržaški pokrajinski svet je na svoji ponedeljkovi seji, ki je bila skoraj izključno namenjena obravnavi rednih tekočih zadev, izvolil tudi tri slovenske člane v deželno šolsko komisijo. V komisijo so bili izvoljeni Jurij Slama, Stanko Skrinjar in Nerina Švab.

Z optimizmom in voljo je mogoče premagovati tudi težave, ki sledijo operaciji raka na prsih

Ko je človek zdrav, niti ne pomisli, kako so tistim, ki so doživeli kakšno hujšo bolezen, potrebne ustanove, ali centri, ki jim pomagajo premagovati razne težave, predvsem psihične narave, ki se po takih obolenjih nujno pojavljajo. Tako je verjetno v našem mestu še veliko takih, ki ne vedo, da deluje tudi tu center, kjer se zbirajo ženske, ki so prestale operacijo za prsnim rakom in ki skrbijo za njihovo rehabilitacijo in ponovno vključitev v normalno, vsakdanje življenje.

Mi smo o tem centru in njegovih številnih dejavnostih že večkrat poročali ter redno spremljamo razna predavanja in druge prireditve, ki jih vodstvo centra, s svojim sedežem v Ul. Udine 6, organizira tako za svoje članice, kot tudi prijatelje.

Pretekli petek smo bili na eni teh prireditev, če jo lahko tako imenujemo. Šlo je namreč za osebno pričevanje ene izmed žensk, ki je sama doživela operacijo na prsni, ki je dva meseca po tej operaciji zanosila in

tudi rodila zdravega otroka in ki so ji pred časom ugotovili novotvorbo tudi na jetrih in jo ponovno operirali. Njeno pripovedovanje je izpolnil še mož, ki je njeno bolezen sodoživljal in ki ji je bil in ji je še tudi v največjo oporo.

Pričevanje povedano v tako skopih besedah, ne more seveda ponazoriti našim čitateljem tistega, kar smo vsi, ki smo Mariso (tako je ženski ime) poslušali, sodoživljali in občutili. Bilo je, kot bi človek poslušal pripoved o hudih sanjah, pa bi si na koncu oddahnil, ker so bile to le sanje.

Šlo pa je za resnico, ki jo je protagonistka izpovedala s takšno naravnostjo, s takšno objektivnostjo, pa vendarle tudi s tolikšnim optimizmom, ki ji daje moč kot je sama dejala, da še vedno upa, da skuša živeti čim bolj normalno in obdržati v družini mirno in varno počutje, ki je potrebno njej predvsem pa njenim štirim nedoraslim otrokom.

To ni prvo takšno predavanje, ki ga organiziramo v našem centru, nam

je povedala odgovorna za delovanje centra v Trstu Luisa Nemež. Videli smo, da so takšna predavanja za naše članice zelo pozitivna je še dejala. Predvsem jim dokažejo, da niso samo one tiste, ki jih je prizadela ta težka bolezen, da ni njihov primer najtežji ter da se da s pogumom, dobro voljo, predvsem pa z občutkom, da mora človek, dokler je živ, nekomu še koristiti, živeti in ustvariti tudi v svoji okolici dobro počutje in ne občutek groze in obupa.

Večeru in pripovedi obeh protagonistov je sledil tudi psiholog, ki je med drugim obrazložil, kako pomembna je trdna volja v ozdravljenju pri vseh, ki zbolijo za rakom na prsni ali drugim težkim boleznim, kako važno in potrebno je, da ženske ne ostajajo same, zaprte v svojo bolečino, temveč, da iščejo družbo sebi enakih, se skušajo z njimi o vseh problemih odprto pogovoriti, si najti primerno zaposlitev, ki jo center, kot integracijo pri rehabilitaciji tudi vse nudi.

**SLOVENSKO
STALNO
GLEDALIŠČE
V TRSTU**

KULTURNI DOM

LUIGI PIRANDELLO

**Človek s cvetom v ustih
in Cecè**
enodejanki

Režija: **SERGEJ VERČ**
(izven abonmaja)

PREMIERA

danes, 30. januarja, ob 20.30
v **PROSVETNEM DOMU**
na Opčinah.

PONOVITEV

jutri, 31. januarja, ob 20.30
v **PROSVETNEM DOMU**
na Opčinah.

PONOVITEV

v nedeljo, 3. februarja, ob 17.00
v **SKD BARKOVLJE**
Ul. Cerreto 12.

gledališča

VERDI

Danes, 30. t. m., ob 20. uri predstava baletne skupine Grand Théâtre iz Ze-neve. Koreograf Oscar Araiz. Predstava je izven abonmaja.

Operna sezona 1984-85. V gledališču Verdi pripravljajo Donizettijevo opero »Lucia di Lamermoor«.

ROSSETTI

Danes, 30. januarja, ob 20.30 — red prost. — bo gledališče iz Rima pred-stavilo delo »Caligola« A. Camusa. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri glavni blagajni v Pasaži Protti.

**LA CONTRADA —
TEATRO CRISTALLO**

Danes, 30., in jutri, 31. t. m., ob 9. uri in 10.30 predstava za šole: »Sne-gulj-čica« po pravljici bratov Grimm. Pro-daja vstopnic pri glavni blagajni v Pa-saži Protti 2, tel. 65700 in 68311.

CANKARJEV DOM - LJUBLJANA

Velika dvorana
V petek, 1. februarja, ob 19.30: Kon-cert simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije.

V ponedeljek, 4. februarja, ob 19.30: Matthias Eisenberg, Leipzig, orgelski koncert.

Mala dvorana

V soboto, 2. februarja, ob 10. uri: »Skrivnost starega podstrešja«, otroški znanstvenofantastični film.

Velika sprejemna dvorana

V soboto, 2. februarja, ob 20.30: Tra-dicionalni 9. veliki ples Big Banda RTV Ljubljana.

Okrogla dvorana

V petek, 1. februarja, ob 20.30: R. Queneau - A. Zorn »Vaje v slogu«.

kino

Ariston 16.30 — 21.30 »Paris, Texas«.

Režija W. Wenders.

Eden 15.30 — 22.15 »Baby Cakes«.

Fenice 17.30 — 22.15 »Non ci resta che piangere«. M. Troisi in R. Benigni.

Jutri ob 17.30 — 22.15.

Excelsior 17.30 — 22.15 »Tutti dentro«.

A. Sordi.

Nazionale Dvorana št. 1 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Giochi stellari«.

Dvorana št. 2 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Storia infinita«.

Dvorana št. 3 16.00 — 22.00 »Mogli particolari...«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Mignon 17.00 — 22.15 »Fotografando Pa-trizia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Grattacielo 17.00, 18.45, 20.30 in 22.15 »Bolero extasi«. Bo Derek. Prepove-dan mladini pod 14. letom.

Aurora 17.00 — 22.00 »La signora in rosso«. G. Wilder.

Capitol Zaprt

Vittorio Veneto 16.30 — 22.00 »Fanny sexy girl«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 17.00, 19.30, 22.00 »Il piccolo grande uomo«. D. Hoffman.

Radio 15.30 — 21.30 »Ansia erotica«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Alcione 16.30 — 22.00 »Una gita scola-stica«.

razstave

V galeriji Cartesius bodo v soboto, 2. februarja, ob 18. uri odprli razstavo sli-karja Adolfa Penocchia iz Brescie.

Od danes do 18. februarja razstavlja v galeriji Torbandena kipar Giuliano Vangi.

V petek, 1. februarja, ob 18. uri bo v Domu JLA v Ilirski Bistrici odprla raz-stavo svojih del tržaška slikarka ZORA KOREN. Razstava spada v okvir 8. me-seca kulture, ki ga organizira Zveza kulturnih organizacij.

V umetnostni galeriji na Trgu Unità je do 1. februarja odprta razstava sli-karja Nisa Russiana.

izleti

Združenje Union Podlonej - Sv. Ivan priredi enodnevn izlet k Severinu v Veliki Dol na Krasu. Postregli vas bo-mo za pustno nedeljo, 17. februarja, z domačo klobaso in zeljem. Tudi posko-čne glasbe ne bo manjkalo. Vpisovanje vsak dan razen ob sobotah od 17. do 19. ure v Ul. Valdirivo 30 ali po 20. uri po telefonu na št. 732-858.

**GLASBENA
MATICA
TRST**

Sezona 1984-85

4. abonmajski koncert

Danes, 30. januarja, ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu

ZAGREBŠKI SOLISTI

Umetniški vodja: **TONKO NINIČ**

Solist:

STANKO ARNOLD (trobenta)
(Händel, Torelli, Albinoni, Odak)

Prodaja vstopnic na Glasbeni matici in uro pred pričetkom pri blagajni Kulturnega doma.

Prireditve in sporočila kulturnih društev in organizacij

SKD Barkovlje sporoča, da bo seja odbora v petek, 1. februarja, ob 20.30. **KD Primorsko** - Mačkoltje vabi v ne-deljo, 3. februarja, ob 17. uri v Srenj-sko hišo v Mačkoljah na Prešernovo proslavo. Nastopata moški pevski zbor Janko Premrl - Vojko iz Dvorov nad Iz-olo in dramska skupina KUD iz Izole.

Občina Dolina, KD F. Prešeren iz Boljunca, PD Slovenec iz Boršta, KD Krasno polje iz Gročane vabijo v so-boto, 2. februarja, ob 20. uri v gleda-lišče F. Prešeren v Boljuncu na pred-stavitev ZNANSTVENE STUDIJE PROF. P. MERKUJA O KRAJEVNEM IMENO-SLOVJU OBČINE DOLINA.

Društvo naravoslovcev in tehnikov T. Penko vabi na predavanje, ki bo danes, 30. januarja, ob 20.15 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Franciška 20 na te-mo: »SLUČAJNOST V RAČUNALNIŠTVU«. Predaval bo prof. Tomaž Pi-sanski z ljubljanske univerze.

razna obvestila

TPPZ P. Tomažič — v petek, 1. fe-bruarja bo v Partizanskem domu v Ba-zovici ob 19.30 vaja orkestra in ob 20.30 vaja zbora.

SLORI - Slovenski raziskovalni inšti-tut sklicuje sestanek na temo: »Uskla-jevanje pobud pri uvajanju mikrorachu-nalnikov med šolsko mladino«. Srečanje bo jutri, 31. t. m., ob 18. uri na šoli J. Stefan, Ulica S. Cilino 16 (tel. 568-233).

včeraj-danes

Danes, **SREDA**, 30. januarja
MARTINA

Sonce vzide ob 7.29 in zatone ob 17.08
— Dolžina dneva 9.39 — Luna vzide ob 11.34 in zatone ob 1.52.

Jutri, **ČETRTEK**, 31. januarja
VANJA

Vreme včeraj: temperatura zraka 6 stopinj, zračni tlak 1020,5 mb raste, ve-ter 50 km na uro severovzhodnik s sun-ki burje do 90 km na uro, vlaga 38-od-stotna, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 7,8 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Francesca Affatati, Nicoletta Belletich, Alessandro Mario-la, Andrea Corbatti, Giulia Marzi.

UMRLI SO: 66-letna Isidora Glavina, 67-letna Francesca Stefini vd. Savron, 87-letna Emilia Turk vd. Goos, 78-letni Nicolò Coglievina, 91-letna Maria Fran-co vd. Nemež, 84-letna Dina Costantini vd. Bortoli, 69-letni Nazario Crevatin, 86-letna Ana Filipič vd. Kocjančič, 74-letna Lidia Viola vd. Marassi, 75-letna Tosca Zorman vd. Biason, 49-letni Oli-viero Candotti, 40-letna Maddalena Set-timo por. Bogatec, 88-letni Carlo Toffo-letti, 80-letna Saveria Rusich por. Ni-coli.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 8.30 do 20.30)

Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2, Ul. S. Cilino 36, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

(od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18.

NOČNA SLUŽBA LEKARN

(od 20.30 dalje)

Ul. Dante 7, Ul. dell'Istria 18, Zgonik, Milje (Mazzinijev drevored 1).

LEKARNE V OKOLICI

Boljunec: tel. 228-124, Bazovica: tel. 226-165, Opčine: tel. 211-001, Zgonik: tel. 225-596, Nabrežina: tel. 200-121, Sesslan: tel. 299-197.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in pra-znična od 8. do 20. ure.

Igraca je otroku
resna stvar

ORVISI

zanj ima
najlepši dar

TRST — UL. PONCHIELLI 3

darovi in prispevki

V spomin na Milivoja Pertota daruje družina 50.000 lir za Slovensko dobro-delno društvo.

V spomin na Milivoja Pertota daruje Valerija Gherlizza 30.000 lir za Center za rakasta obolenja.

V spomin na strica Milivoja Pertota daruje dr. Drago Štoka 50.000 lir za Slovensko dobrodelno društvo.

Namesto cvetja na grob Silve Puntar darujejo Sonja Majovski 10.000 lir za tržaške skavte, Nando Rocchi 10.000 lir za Kulturni dom na Proseku in Anita Metelko 15.000 lir za Glasbeno matico.

V spomin na Guglielmo Saksido daru-je hči Dorina 50.000 lir za Mladinski pevski zbor Glasbene matice.

V spomin na Sergija Dolesa daruje Alfred Viviani 50.000 lir za TPK Sirena.

Namesto cvetja na grob Melite Pregarc darujeta Silvana in Vojko Slavac 15.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB iz Škedenja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

Namesto cvetja na grob Melite Pregarc darujeta Pepi in Zora Kariš 15.000 lir za postavitev spomenika padlim v NOB iz Škedenja, s Kolonkovca in od Sv. Ane.

V spomin na Melito Pregarc darujeta Dana in Ema Rudolf 20.000 lir za Slo-vensko dobrodelno društvo.

V spomin na Milivoja Pertota daru-jeta Emilijana in Marija Martelanc 20.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na drage starše daruje Ol-ga Černe 20.000 lir za Dijaško matico.

V spomin na Karla Miliča daruje Ma-rina Riccardo 50.000 lir za Center za rakasta obolenja.

Namesto cvetja na grob Marije Grgič vd. Kralj darujeta Ingrid in Joži 30.000 lir za SZ Sloga.

V spomin na Albina Guliča daruje brat Frančko z družino 50.000 lir za Godbeno društvo Nabrežina.

Namesto cvetja na grob Albina Mala-lana darujeta Silvestra in Paulo Ma-lalan 30.000 lir za novoustanovljeno za-drugo Ban.

V isti namen darujeta Marija in Zdravko Škabar 15.000 lir za zadru-go Ban.

V spomin na Albino Malalan daruje Elvira 10.000 lir za zadru-go Ban.

V spomin na tov. Melito Pregarc daru-je Minka Pahor 20.000 lir za Zdru-ženje aktivistov osvobodilnega gibanja na Tržaškem ozemlju.

V spomin na sina Cesara darujejo starši 10.000 lir za podporno pogrebno društvo v Bazovici.

Ob 7. obletnici smrti Angela Miliča se ga spominja mama in daruje 15.000 lir za spomenik padlim v NOB v Rep-niču.

V počastitev spomina Marije Grgič vd. Kralj in Zore Pečar - Juvan darujeta Vida Simič in Bianka Batič 20.000 lir za spomenik padlim v NOB v Lonjerju.

Ob 5. obletnici smrti France Pahor daruje sin Rudi z družino 10.000 lir za spomenik padlim v NOB v Križu.

Namesto cvetja na grob Stefanije Križ-man daruje vrstnica Marta Kocijan 10.000 lir za KD Lipa.

Namesto cvetja na grobova Borisa Grgiča in Marije Grgič vd. Kralj daru-jeta Marija in Silko Grgič 25.000 lir za KD Lipa.

V spomin na Borisa Grgiča in Marijo Grgič vd. Kralj darujeta Silvana in Mi-ro Grgič 10.000 lir za KD Lipa in 10.000 lir za KD Slovan.

V spomin na Melito Pregarc darujeta Vida in Marčeta 20.000 lir za KD I. Grbec.

V isti namen darujeta Anica Žerjal 10.000 lir in Fani Krasna 10.000 lir za KD I. Grbec.

V spomin na Marijo Sancin daruje družina Počkar 10.000 lir za KD I. Grbec.

Ob nabiralni akciji za SZ Sloga so darovali: BAZOVICA: trgovina z obla-čili Ezio 50.000 lir, trgovina z jestvina-

mi - gospodarska zadruga 40.000 lir, tr-govina z oblačili Renato Kralj 35.000 lir, pekarna Magda Marc 20.000 lir, cvetli-čarna Mara 25.000 lir, drogerija Baitz 30.000 lir, pekarna Zdenka Marc 20.000 lir.

V spomin na očeta Angela daruje dru-žina Persi 30.000 lir za SZ Sloga.

Ob otvoritvi spomenika padlim v Ka-nalu ob Soči (21. 10. 1984) so članice in člani kriške sekcije VZPI-ANPI zbrali 370.000 lir za prevoz kamnitih blokov, ki so omogočili postavitev spomenika.

V spomin na Silvo Škabar vd. Pun-tar daruje Mira Starc 10.000 lir za žen-ski zbor Prosek - Kontovel.

V spomin na Pierino Sedmak vd. Sul-čić darujejo Rožina, Toja in Vera 30.000 lir za kriško godbo Vesna.

Namesto cvetja na grob Pierine Sulčić daruje družina Sulčić (Križ 95) 10.000 lir za vzdrževanje kriškega spomenika.

Ob 9. obletnici smrti drage mame Mil-ke Žerjal darujeta sinova Danilo in Dar-ko z družino 30.000 lir za KD F. Ventu-rini.

Ob 11. obletnici smrti nepozabnega moža in očeta Josipa Krala darujejo žena Vera, hči Ervina in sin Jordan z družinama 30.000 lir za moški pevski zbor F. Venturini, 10.000 lir za otroški pevski zbor F. Venturini in 10.000 lir za VZPI-ANPI Domjo.

V spomin na Melito Pregarc daruje družina Centazzo 10.000 lir za postavi-tev spomenika padlim v NOB od Sv. Ane, s Kolonkovca in iz Škedenja.

Ob 10. obletnici smrti Stefanije Pre-log (30. 1. 1975) daruje soproj v njen spomin 250.000 lir za Glasbeno matico in 250.000 lir za Slovensko skupnost.

Ob 10. obletnici smrti dragega Lovren-ca Maverja darujejo žena Stana in si-nova Sergij in Stojan z družinama 15.000 lir za Zvezo borcev Boljunec in 15.000 lir za SD Breg.

Ob obletnici smrti nepozabnega očeta Adalberta Stublja darujejo Sonja, Berti in Lori 30.000 lir za Dijaško matico.

V počastitev spomina pok. Gizele Kralj vd. Vidav darujejo Dorina, Thea in Mir-ko Kralj 15.000 lir za Sklad M. Čuk.

Ob 7. obletnici smrti dragega Mirka Grudna darujeta žena Pavla in hčerka Ziva 30.000 lir za Sklad M. Čuk.

V spomin na Albino Malalan daruje Julija Vidali 15.000 lir za OPZ Vesela pomlad.

Namesto cvetja na grob pok. Gizele Vidav daruje Slava z družino (Trebeč 14) 15.000 lir za Skupnost družina Op-čine.

V spomin na pok. Marijo Grgič daru-jeta Rafael in Marta Kocijan 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

Namesto cvetja na grob pok. Gizele Vidav darujeta Lidija in Gabrijela (Trebeč) 10.000 lir za Skupnost družina Opčine.

V spomin na drago mamo Melito Pregarc darujeta Silva in Ljanka 50.000 lir za Dijaško matico.

Namesto cvetja na grob drage tete Melite Pregarc darujeta Eda Baša in Silvijo Godina z družinama 40.000 lir za Dijaško matico in 40.000 lir za Glas-beno matico.

Namesto cvetja na grob pok. Antona Ušaja darujejo uslužbenci Hranilnice in posojilnice v Nabrežini 70.000 lir za SD Sokol.

Namesto cvetja na grob pok. Majde Sedmak daruje Drago Sedmak 20.000 lir za KD Vesna.

V spomin na pok. Oliviera Candottija daruje Gičko Sedmak 10.000 lir za Kul-turni dom A. Sirk. V isti namen daruje Drago Sedmak 20.000 lir za Kulturni dom A. Sirk.

Popravek: Namesto cvetja na grob drage Melite Pregarc darujeta Lili Colja vd. Popović z družino 50.000 lir za Glas-beno matico in teta Olga Colja 50.000 lir za Dijaško matico.

Alenka, Irma in Marta so pre-zele vodstvo

**TRGOVINE
JESTVIN**

Škabar

na Opčinah, ki praznuje letos 50 let obstoja.

Otvoritev bo danes popoldne od 18. ure dalje. Vljudno vab-ljeni odjemalci ter vsi prijate-lji in znanci.

mali oglasi

OSMICO ima Anton Bole pri Piščancih. **PRODAM** akacijeve kole za trte. David Černic, Vrhnja 22, tel. 0481/882222.

MATEMATIKO IN FIZIKO inštruiraa iz-kušen profesor. Tel. 003865/21972.

SPREJMEM k sebi stalno hišno pomoč-nico. Interesenti naj pišejo na Upravo Primorskega dnevnika, Ulica XXIV. maggio 1 - 34170 Gorica, pod šifro »Hišna pomočnica«.

IZREDNA PRILOŽNOST. Zaradi selitve prodam stanovanje pri Sv. Ivanu: 3 sobe, kuhinja, balkon, 2 shrambi, box. Tel. 567-939.

MIRKO IN DANILA točita belo* in črno vino v Zabrežcu št. 4.

LJUBITELJU ŽIVALI podarim mladega ovčarja. Tel. 226-577.

KUHAR iz Slovenije išče honorarno za-poslitev za dobo 6 mesecev. Informa-cije: tel. 040/228-142.

OSMICO ima v Dolini št. 45 Josip Lo-vriha. Toči belo in črno vino.

OSMICO je odprl Zvonko Ostrouška v Zagradcu št. 1. Toči črno in belo vino.

LINEA

»Linea« obvešča cenjene stranke,
da je v teku

RAZPRODAJA

moških, ženskih in športnih
oblačil

s popusti od 20% do 80%

ULICA CARDUCCI 4 - Telefon 631188 - TRST

Obv. občini 5/12/84

ti in morje

Potem ko smo izgubili obalo

Slovenci se moramo vrniti na naše morje

Problem ureditve in zaščite naše obale, od Trsta do Devina, se že dolga leta brezuspešno vleče. Razstava, ki je bila v Palači Costanzi aprila lani, je imela namen seznaniti širšo publiko o njenem zgodovinskem razvoju, stopnji onesnaženja ter uničevanja, ki je še vedno v teku, in s tem vplivati na pristojne organe, da bi jo dokončno zaščitili.

Zelo zanimivo, obenem pa nenavadno je bilo dejstvo, da so bili Slovenci na tej razstavi omenjeni kot avtohtoni prebivalci te obale, ki so se ukvarjali predvsem z vinogradništvom in ribolovom. To je bilo vse lepo dokumentirano s slikami in z mapo obale z izvirnimi slovenskimi imeni. Organizatorji so se spomnili celo originalnega slovenskega čolna »čupa«, izdelanega iz hloda, ki je bil v uporabi čela stoletja samo v naših krajih.

Spontano pa se poraja vprašanje: kaj pa je ostalo od vseh teh ribičev, njihovih čolnov, luk, skladišč za mreže, tradicije, itd.; skratka, kaj je ostalo od slovenske prisotnosti, ki je trajala nenehno več kot tisočletje na obali od Barkovelj mimo Čedaza, Kontovela, Grljana, Križa, Nabrežine, Sestljana in Devina do Štivana?

Odgovor je žalosten in kratak: skoraj nič! Torej, tukaj živijo Slovenci našega pokolenja smo se brez večjih premislekov odpovedali edini izvirni slovenski obali in zemlji, ki so jo naša predniki znali obdržati tako dolgo.

Iskati razloge o takem nesmiselnem početju naših ljudi, ki so prodajali obalno zemljo celo po 50 lir za kvadratni meter in so kot ribiči odstopili svoje delo drugim, je sedaj že prepozno. Bolj konkretno in plodno pa je postaviti si drugo vprašanje: ali se da še kaj popraviti?

Verjetno da! Z dobro voljo, vztrajnostjo in s skupnimi silami lahko še nekaj rešimo! Način pa je samo eden: Slovenci moramo spet postati »porabniki« našega morja. To se pravi, da se moramo v najširšem pomenu besede ukvarjati z vsem, kar je tesno povezano z morjem: pridobiti si moramo zopet prostor ob morju, neobhodno potreben za razvijanje in širjenje pomorskih dejavnosti; nabaviti si mo-

ramo čimvečje število katerihkoli čolnov in pridobiti zanje potrebne priveze. Seveda, ne več kot profesionalni ribiči, temveč kot športniki, v agoniističnem ali rekreativnem smislu. In v tem se mora slovenska mladina zavesti, da ima najvažnejšo vlogo.

Hvalevredne so v tej smeri pobude naših dveh športnih pomorskih društev »Sirena« in »Čupa«, kateri sta uspeli v kratkem času pritegniti več sto članov, ki se aktivno udeležujejo. S tem širša italijanska javnost že nekako zaznava našo prisotnost na morju.

Toda edino barkovljanska »Sirena« je dobro »zasidrana«, ker ji je uspelo dobiti lastni društveni prostor in sedež ter se vpisati v italijansko jadrarno federacijo in sklopu olimpijskega odbora.

Sesljska »Čupa« je dobila koncesijo luških oblasti in zgradila je lastne pomole za jadrnice članov, nima pa še lastnega prostora in sedeža, kar ovira njeno dejavnost, sprejetje v jadrarno federacijo in celo njen obstoj v Sesljskem zalivu. Že pred leti je vložila prošnjo na nabrežinsko občino za rešitev tega problema in nešteto krat je nanj opozorila politične sile.

Ker se sedaj rešuje problem celotnega Sesljskega zaliva in s tem v zvezi tudi obstoj edinega slovenskega pomorskega društva v tej občini, je nujno potrebna enotna podpora vseh naših kulturnih, gospodarskih, športnih in političnih sil za doseg naših pravic.

Vzporedno s tem pa je potrebno propagirati naslednje:

1. da gre čimveč naše mladine organizirano na morje;
 2. da se na razne načine podpreta obstoječi dve društvi v tej težavni fazi razvijanja;
 3. da se skuša ustanoviti tretje društvo v Križu s lastnim prostorom v kriškem portiču, ki bi se ukvarjalo z amaterskim ribolovom in podvodno fotografijo.
- Edinole na zgoraj navedeni način bo mogoče doseči to, da ne bomo Slovenci za vedno odrinjeni od te naše obale.

BRUNO LISJAK - VOLPI

Potovalna jadrnica »quark T.P. 30«

Navadno so mali obrtniški obrati, ki proizvajajo le omejeno število jadrnic in čolnov, precej sumljivi. Kupec nikoli ne ve, kaj ga čaka. Prospekti takih obratov so namreč nezanesljivi, saj vsak kramar hvali svoje blago. Vsa zadeva se nekoliko spremeni, ko kako plovilo vzame v pretnes kaka specializirana revija. Skritih napak v krajšem testiranju ne morejo seveda opaziti, splošna slika značilnosti pa je lahko marsikdaj zadostna.

»Quark T.P. 30« obrata Tonelli & Pezzica iz Avenze (MS) spada nedvomno v tisto kategorijo kajutnih jadrnic, ki so uspešno prestale strokovno testiranje. Navsezadnje, naj mi nihče ne zameri, so si italijanske kajutne jadrnice na oko precej podobne, saj imajo skoraj vse skupno izhodišče pri zasnovi, in sicer regatno izhodišče. »Quark T.P. 30« ni izjema, le da je bila grajena v izključno potovalne namene, kar bi moralo biti za večino dopustniških kapitanov prednost, saj je na regatnih jadrnicah letovanje vse prej kot udobno.

Kot prvo naj navedemo njeno podkrovje, ki je za 8,99 metra dolgo jadrnico zelo udobno brez običajne ita-

lijanske kičaste nadvlake. Ko se po lestvi iz kockita spustimo v osrednjo kajuto, zagledamo ob levem boku v obliki črke »L« smotno nameščen kuhinjski kot z gorilnikom, pomivalnikom in hladilnikom. Ob desnem boku končuje pod kockpit široka postelja, v osrednjem delu pa je udoben, dnevni prostor, ki ga lahko po potrebi spremenimo v spalnico. Med dnevnim prostorom in klasično premčavo spalnico so ob levem boku sanitarije, ob desnem pa omara. Dostop k notranjemu motorju je še kar udoben, snamemo le ohišje takoj za lestvijo. Po zamisli načrtovalca je jadrnica namenjena šestim osebam. Število se nam kot vedno zdi pretirano, za daljša letovanja.

Kot zadnje naj navedemo še nekaj tehničnih podatkov, še prej pa je treba omeniti sredozemsko urejen kockpit in palubo. »Quark T.P. 30« je dolga 3,99 metra, široka 3,35 metra, dolžina vodne črte pa znaša 7,40 metra. Ugrez je 1,75 metra, teža 3,097 kilogramov, od katerih odpade na balast 1,164 kilogramov. Skupna površina jader je 50,50 kvadratnega metra, pomožni motor je 18-konjski fayrmann, cena pa znaša 55 milijonov lir.

radiotelevizija

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Prvi kanal

- 11.55 Vremenske razmere
- 12.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 12.05 Pronto... Raffaella?
- 13.30 Dnevnik
- 13.55 Dnevnik 1 - Tri minute...
- 14.00 Pronto... Raffaella?
- 14.05 Antologija oddaje Quark
- 15.00 I Trollkins - risani film
- 15.20 Le meravigliose storie del prof. Kitzel - risani film
- 15.30 Šola in vzgoja: urbanistika
- 16.00 Il gran teatro del West - TV film
- 16.25 Stella e gli altri... ad Harper Valley - TV film
- 17.00 Dnevnik 1 - Kratke vesti
- 17.05 L'olimpiade della risata - risani film
- 17.30 Tre nipoti e un maggiordomo - TV film
- 18.00 Dinky Dog - risanka
- 18.10 Dnevnik 1 - Kronike: Sever kliče Jug - Jug kliče Sever
- 18.40 Il fiuto di Sherlock Holmes - risani film
- 18.50 Italia sera: dogodki in osebnosti
- 19.35 Almanah - Vremenske razmere
- 20.00 Dnevnik
- 20.30 I miserabili, R. Hosseina
- 21.35 Stars: Loredana Bertè
- 22.30 Dnevnik
- 22.45 Sportna sreda
- Dnevnik 1 - Zadnje vesti

Drugi kanal

- 10.00 Televideo
- 11.55 Che fai, mangi? - oddaja o prehrani
- 13.00 Dnevnik 2 - Ob 13. uri
- 13.25 Dnevnik 2 - Knjige
- 13.30 Tandem: aktualnosti in igre
- Paroliamo: nagradna igra

- 14.00 Bormio: Svetovno prvenstvo v smučanju - otvoritev
- 15.30 Tandem - 2. del
- 16.25 Follow me - tečaj angleščine
- 16.55 Dov'è Anna? - 12. nadaljevanje
- 17.30 Dnevnik 2 - Kratke vesti
- 17.35 Iz parlamenta
- 17.40 Vediamoci sul due
- 18.05 Spaziolibero
- 18.20 Dnevnik 2 - Šport
- 18.30 L'ispettore Derrick - TV film
- Meteo 2 - Vremenske napovedi
- 19.45 Dnevnik 2 - Poročila
- 20.20 Dnevnik 2 - Šport
- 20.30 Ostržkovke dogodivščine
- 21.30 In due s'indaga meglio, A. Christie
- 22.15 Sindikalna tribuna
- 22.35 Dnevnik 2 - Večerne vesti
- 22.45 Il brivido dell'imprevisto - TV film
- 23.10 L'Italia viva - 7. oddaja
- 23.45 Dnevnik 2 - Zadnje vesti

Tretji kanal

- 15.25 Ancona: Odbojka
- 16.10 Šola in vzgoja: Zgodovina
- 16.40 Šola in vzgoja: Mladina
- 17.10 Galleria di Dadaumpa: Gino Bramieri: Tigre contro tigre
- 18.15 L'Orecchiocchio
- 19.00 Dnevnik 3
- 19.35 Sotto la Mole: Kultura v Turinu v letih fašizma
- 20.05 Šola in vzgoja: Evropska panorama v 20. stoletju
- 20.30 Il mistero del falco - film
- 22.15 Bormio '85
- 22.30 Delta: Otrok in nesreče
- 23.15 Dnevnik 3

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

Ljubljana

- 9.00 Zverinice iz Rezije: Kako se je lisica naučila leteti
- 9.20 Solarji: Kam danes, kam jutri
- 9.25 Japonske pravljice
- 9.40 Krila, dok. film
- 10.15 Tam ob ognju našem
- 10.45 Pred izbiro poklica: Poklici v kemični industriji
- 11.15 Deček in deklica, 3. del
- 17.40 A. Ingolič: Udarina brigada
- 17.55 Domača naloga na potepu
- 18.25 Seznamprimorski obzornik
- 18.40 Računalništvo
- 19.26 Zrno do zrna
- 20.00 Svet na zaslonu
- 20.50 Film tedna: Danijel odhaja na vlak
- 22.20 Dnevnik

Zagreb

- 15.10 Robin Hood, angleški film
- 17.30 Poročila
- 17.45 Merlin, otroška serija
- 18.15 Nekoč in danes
- 18.45 Čez tri gore: Mariborski oktet
- 19.30 Dnevnik
- 20.00 TV svet - Finska, 250 g - radio-aktivni testament - film
- 22.30 Dnevnik

Koper

- 14.00 TV novice
- 14.05 Za uho in oko - Glasbena oddaja
- 14.50 SKAG - serijski film
- 15.40 Orient Express - nadaljevanka
- 16.40 Živali v gibanju - ribolov
- 17.10 Pazite se otrok!
- 17.35 Risanke
- 17.55 TV novice
- 18.00 Sportna oddaja
- 19.00 Odprta meja

V današnji Odprti meji bodo na sporedu tudi naslednje vesti:

TRST — Po obisku odbora senatne komisije
OPCINE — Nova premiera SSG - »Človek s cvetom v ustih« in »Cecé«
TRST — Razstava kitajskega umetnika
GORICA — Socialni center za ostarele
TRST — Posvet o športu
TRST — Košarka: JADRAN - STEFANEL.

- 19.30 TVD Stičiče
- 19.50 Start
- 20.25 Dokumentarec s področja športa
- 21.50 TVD Vse danes
- 22.00 Kanec sonca v hladni vodi - film

ZASEBNE POSTAJE

CANALE 5

- 8.30 Quella casa nella prateria
- 9.30 Vento di passioni - film
- 11.30 Tuttinfamiglia - kviz
- 12.10 Bis - kviz
- 12.45 Il pranzo è servito - kviz
- 13.25 Sentieri - TV roman
- 14.25 General Hospital - TV film
- 15.25 Una vita da vivere - TV roman
- 16.30 L'uomo di Atlantide - TV film
- 17.30 Tarzan - TV film
- 18.30 Help - glasbena igra
- 19.00 I Jefferson - TV film
- 19.30 Zig Zag - kviz
- 20.30 Il giocattolo - film
- 22.50 Nonsolomoda - tednik
- 23.50 Canale 5 News
- 00.50 La tragedia del capitano Scott

RETEQUATTRO

- 8.30 Papà, caro papà - TV film
- 8.50 Brillante - TV novela
- 9.40 In casa Lawrence - TV film
- 10.30 Alice - TV film
- 10.50 Mary Tyler Moore - TV film
- 11.20 Samba d'amore - TV novela
- 12.00 Febbre d'amore - TV film
- 12.45 Alice - TV film
- 13.15 Mary Tyler Moore - TV film
- 13.45 Tre cuori in affitto - TV film
- 14.15 Brillante - TV novela
- 16.00 Papà, caro papà - TV film
- 16.20 I giorni di Brien - TV film
- 17.15 In casa Lawrence - TV film
- 18.50 Febbre d'amore - TV film
- 18.55 Samba d'amore - TV novela
- 19.25 M'ama non m'ama - igra
- 20.30 Maurizio Costanzo Show
- 23.00 La città degli angeli - TV roman
- 24.00 Il tempo si è fermato (Farrow)

ITALIA 1

- 8.30 La grande vallata - TV film
- 9.30 Destino in agguato - film
- 11.30 Sanford and Son - TV film
- 12.00 Agenzia Rockford - TV film
- 13.00 Chips - TV film
- 14.00 DeeJay Television

- 14.30 La famiglia Bradford - TV film
- 15.30 Sanford and Son - TV film
- 16.00 Bim Bum Bam
- 17.45 La donna bionica - TV film
- 18.45 Charlie's Angels - TV film
- 19.50 Il giro del mondo di Willy Fog
- 20.30 I giorni del padrino - TV film
- 22.05 Cossie an Company - TV film
- 23.05 El Condor - film
- 1.00 A.A.A. camera affittasi - film

TELEPADOVA

- 13.30 Isidoro - risanke
- 14.00 Marcia nuziale - TV film
- 14.30 Mama Linda - TV film
- 15.00 Dottor Slump e Arale - risanke
- 16.00 Firehouse Squadra 23 - TV film
- 18.30 Lamù - risanke
- 19.20 Illusione d'amore - TV film
- 19.50 Marcia nuziale - TV film
- 20.20 Gioco sleale - film
- 22.20 Šport: Catch

TRIVENETA

- 11.45 TV film
- 12.15 Risani filmi
- 12.45 Horoskop
- 13.00 Squadra speciale anticrimine
- 13.30 Get Smart - TV film
- 14.00 Le ragazze di Blansky - TV film
- 14.30 Soledad - film
- 16.30 Dotakon - risanke
- 17.00 Get Smart - TV film
- 17.30 Primo mercato
- 19.30 TV film
- 20.30 Doppio gioco - film
- 22.00 Krznarji po poklicu
- 23.00 Slavnostni večer

TELEFRIULI

- 16.50 Jenny & Jeremy - risanke
- 17.15 Submariner - risanke
- 18.05 Top Cat - risanke
- 18.30 Divji živalski svet
- 19.00 Veronica, il volto dell'amore
- 20.30 Turnir v briškoli
- 22.30 Vse o košarki
- 23.00 L'ora del topo - TV film

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Radijski dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 - 9.00 Dobro jutro po naše; Narodnozabavna glasba; 7.40 Pravljica; 8.10 Almanah: Gospodarska problematika; 8.40 Slovenske popevke; 9.00 - 13.00 Dopoldanski program: Glasbeni mozaik; 10.10 S koncertnega in opernega repertoarja; 11.00 Oddaja za 1. stopnjo osnovne šole; 11.15 Glasbeni potpuri; 11.30 Beležka; 11.40 Glasbeni potpuri; 12.00 Sestanek ob 12.00: Liki iz naše preteklosti; 12.30 Glasbeni potpuri; 13.20 Cecilijanka 1984; 13.40 Glasbena priloga; 14.10 - 17.00 Radijsko popoldne; Povejmo v živo; 15.00 Kocka na kocko; 16.00 Od Milj do Devina; 16.30 Glasbeni listi; 17.10 - Zadnji sklop; Mi in glasba: Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 »Poezija slovenskega zapada«; 18.30 Swing-time.

RADIO KOPER (Slovenski program)

6.30, 7.00, 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme, prometni servis; 6.45 Cestne informacije; 6.50 Objave; 7.30 Jutranji servis; 8.00 Zaključek; 13.00 Danes na valu radia Koper; 13.40 Glasbena mladina: Mitja Reichenberg; 14.00 V znamenju rocka; 14.40 Zanimivosti - Pesem tedna; 15.00 Glasbeni kiosk; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Pogovor o...; 17.35 Kotiček za narodnozabavno glasbo; 18.00 Zaključek;

RADIO KOPER (Italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15 12.30, 15.30, 19.30 Radijske vesti; 6.00 Otvoritev - jutranji program; 7.00 Dobro jutro v glasbi; 9.32 Dragi Luciano; 10.00 Popevka tedna; 10.10 Otroški kotiček; 10.35 Vstop prost; 11.30 Na prvi strani; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Controluce; 14.30 Popoldanski program; 16.00 Parole che si sanno e non si sanno; 16.15 Edig Galletti; 16.32 Time music; 18.00 Dvojne tračnice; 18.45 Modest Musorgski - fantazija za orkester; 19.00 Jazz; 20.00 Zaključek programov.

RADIO 1

7.00 8.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.45 Včeraj v parlamentu; 9.00 Radio anch'io '85; 10.30 Popevke; 11.10 L'eredità della Priora - 3. nadaljevanje; 11.30 Musica per una storia - radijska priredba; 12.03 Via Asiago Tenda - glasbena oddaja; 13.20 Poštna kočija; 13.28 Master; 13.56 Turistične informacije; 15.03 Radio 1 za vsakogar: Habitat; 16.00 Il Paginone - zvočna rubrika; 17.30 Radio 1 - jazz 85; 18.00 Evropski objektiv; 18.30 Večerna glasba; 19.15 Verska rubrika; 19.20 Na naših trgih; 19.25 Audibox Urbs; 20.00 Casa Rozeno - radijska priredba; 21.03 Il piacere della vostra casa; 21.30 Nočna glasba; 22.00 Tvoj glas za lahko noč.

RADIO 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 11.30, 12.30, 13.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Poročila; 6.00 Dnevi; 8.00 Otroštvo: kako zakaj; 8.45 Matilde - 16. nadaljevanje; 9.10 Discogame; 10.00 Posebna oddaja Dnevnik 2; 10.30 Radio 2 - 3131; 12.10 in 14.00 Deželni programi; 12.45 Saj je samo igra; 15.00 Il no di Anna - novela; 3. del; 15.42 Omnibus; 18.32 Glasbena oddaja; 19.50 Capitol - kulturne dejavnosti; 19.57 Razprava petih; 20.45 Glasbena oddaja; 21.00 Radio 2 - jazz; 21.30 Radio 2 - 3131, nočni spored.

LJUBLJANA

6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 22.00 Poročila; 6.45 Prometne informacije; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Druga jutranja kronika; 7.50 Iz naših sporedov; 8.05 Za knjižne molje; 8.30 Govorimo makedonsko in srbohrvatsko; 9.05 Glasbena matineja; 10.05 Rezervirano za...; 10.40 Lokalne radijske postaje se vključujejo; 11.05 Ali poznate; 11.35 S pesmijo po Jugoslaviji; 12.10 Veliki zabavni orkestri; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Ob izvirih ljudske glasbene kulture; 13.00 Iz naših krajev - Iz naših sporedov; 13.30 Od melodije do melodije; 14.05 Razmišljanje, ugotavljanje; 14.25 - 15.25 Popoldanski mozaik; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtljak želja; 17.00 Studio ob 17.00; 18.00 Zborovska glasba Marija Kogojca, Uroša Krežka in Pavla Merkuja; 18.30 S knjižnega trga; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Minute s Kamniškim kvintetom; 20.00 Posnetki noveletnega koncerta Slovenske filharmonije v Cankarjevem domu v Ljubljani; 22.15 Informativna oddaja v nemščini in angleščini; 22.25 Iz naših sporedov; 22.30 Zimzelene melodije.

Včeraj dva sestanka na sedežu pokrajinske uprave v Gorici

Senatorji seznanjeni s stališči pokrajinskih svetovalcev

Dozorel je čas za izglasovanje zaščitnega zakona

Pododbor komisije za ustavna vprašanja rimskega senata, ki se ukvarja z vprašanjem osnutkov zakonov o naši globalni zaščiti, in ki mu predseduje senator Renato Garibaldi, je bil včeraj v Gorici, kjer se je v pokrajinski palači sestal najprej s člani pokrajinskega odbora, potem pa še z načelniki skupin v pokrajinskem svetu. Oba sestanka sta bila za zaprtimi vrati. Ob koncu je bilo izdano tiskovno poročilo. Za mnenje pa smo vprašali tudi predsednika pokrajinske uprave.

V parlamentarnem zastopstvu so bili včeraj senatorji Renato Garibaldi in Franco Castiglione (oba PSDI), Jelka Gerbec in Antonio Taramelli (oba KPI), Claudio Beorchia in Angelo Pavan (oba KD), Aride Rossi (PRI) in Antonio Rastelli (MSI). Na obeh sestankih je bil tudi komunistični senator Nereo Batello, izvoljen v goriskem volilnem okrožju. Kar se tiče pokrajinskega odbora so bili pri-

sotni predsednik Silvio Cumpeta (PSI), podpredsednik Maurizio Fabbro in odbornik Franco Gallarotti (oba KD), Edoardo Bressan (PSDI), Mirko Špacapan (SSK) in Marino Degrassi (PRI).

Po precej dolgem sestanku med senatorjem in odborniki pa so se oboji sestali še enkrat, tokrat z načelniki skupin v pokrajinskem svetu. Govorili so načelniki Silvino Poletto (KPI), Jože Cej (PSI), Alberto Bergamin

(KD), Sergio Cosma (MSI). Na sestanku je bila prisotna tudi svetovalka Aleksandra Devetak.

Tako na sestanku med senatorji in odborniki kot na drugem sestanku so zastopniki posameznih strank obrazložili stališča le-teh do globalnega zaščitnega zakona. Eni so seveda bili za sprejetje takih norm, ki bi bile sprejemljive za slovensko narodnostno skupnost, drugi pa so bili omejevalni, oziroma celo delno nasprotni. To seveda izhaja iz gledanja posameznih strank na to vprašanje. Ne bi tu ponavljali stališč posameznih zastopnikov. Zdi pa se, da so bila stališča na obeh goriskih avdicijah komisije zelo jasno označena, morda bolj kot dan prej v Trstu.

Predsednik pokrajinske uprave Cumpeta nam je po sestanku dejal, da je dozorel čas, da se reši vprašanje globalnega zaščitnega zakona za Slovence. Problem slovenske narodnostne skupnosti je namreč ve-

dno prisoten v delovanju goriske pokrajinske uprave. Imamo pri nas, je dejal predsednik, veliko kulturno tradicijo, ki nam nudi možnost čimprej rešiti to vprašanje, saj imamo danes vzdušje civilnega soočanja in skupnega življenja. Zaradi tega bomo lahko s pravilnim ravnotežjem uredili vprašanje globalne zaštite za Slovence.

Koordinator parlamentarne komisije senator Garibaldi pa je dejal, da je namen komisije senata seznaniti se s tukajšnje realnostjo in tudi podčrtati, da se senat republike za to vprašanje zanima s spoštovanjem in odgovornostjo. Ne delamo si iluzij, je še dejal senator Garibaldi, da bi v dveh dneh spoznali vso realnost. Prepričan pa sem, da se bomo vrnili v Rim z novim znanjem, ki nam bo dobrodošlo v našem nadaljevalnem delu.

Po goriskih avdicijah je komisija odpotovala v Videm.

Sindikalni boj v ladjedelnicah

Deželni koordinacijski odbor za ladjedelništvo, ki deluje v okviru sindikata kovinarjev FLM je napovedal vrsto protestnih manifestacij in drugih pobud, da bi znova opozoril na nujnost hitrejšega reševanja številnih vprašanj ladjedelništva, zlasti še kar zadeva poveritev novih naročil ladjedelnice v Furlaniji-Juljski krajini. 8. februarja se bodo namreč v Trstu začeli pogovori med predstavniki Fincantierija in drugimi operaterji o tej problematiki.

Sindikati zahtevajo, da se ladjedelnice v naši deželi poverijo zadostni naročila, ob upoštevanju proizvodnih kapacitet.

Jutri zjutraj je v Trziču napovedana protestna manifestacija delavcev, ki so v dopolnilni blagajni, v ponedeljek se bodo člani tovarniškega sveta in sindikalni predstavniki sestali s parlamentarci naše dežele, v torek pa napovedujejo tiskovno konferenco. To naj bi bile glavne pobude, medtem ko se bodo o posameznih, manjših iniciativah pomenili na sindikalnih skupščinah po obratih, oziroma posameznih podjetjih.

Na seji koordinacijskega odbora za ladjedelništvo so soglasno podprli tudi iniciativo deželne vodstva sindikalne zveze CGIL, CISL, UIL za odpravo določila finančnega zakona, ki uvršča plačevanje socialnih dajatev tudi na prejemke iz dopolnilne blagajne.

DEŽURNA LEKARNA V TRZIČU
Al Redentore, Ul. Fratelli Roselli, tel. 72-340.

Normalno delovanje družbe SIP

Tudi v lanskem letu občutno povečanje telefonskih naročnikov na Goriškem

Že nekaj let beležimo na Goriškem vsakoletno povprečno in tudi enakomerno višanje števila telefonskih naročnikov in seveda tudi nameščenih telefonskih aparatov. S takim konstantnim večanjem smo se soočili tudi ob koncu lanskega leta. Direktor goriske podružnice SIP inž. Giuseppe Piovesana nam je nudil podatke iz katerih izhaja, da so lani pridobili 1.811 novih naročnikov in da so namestili 2.876 novih telefonskih aparatov. V obeh primerih so dosegli številčno povprečje zabeleženo že v prejšnjih letih. Zaradi tega so tudi predvideli, da bodo v letošnjem 1985. letu dosegli podobne rezultate. Treba je namreč ugotoviti, da imamo pri nas na Goriškem že precejšnjo telefonsko nasičenost. 43.015 naročnikov telefonske službe na Goriškem (izvzet je Gradež, ki spada pod drugo telefonsko območje), pomeni da je vsak tretji občan naročen na telefon. Seveda je treba v to število vključiti tudi urade, šole, trgovine.

Smo pa s prej omenjenim številom naročnikov, ki je za 1.811 enot višje od predlanskega, na povprečju, ki je višje od vsedržavnega. To kar za 3,1 odstotka. Seveda je bilo lani novih naročnikov več od prej omenjenih 1.811, saj niso tu všteti naročniki, ki

so se lani odpovedali naročnini, na domestili pa so jih drugi.

Novih aparatov je bilo, kot že omenjeno, lani postavljenih 2.876. Vseh aparatov na Goriškem je sedaj 62.476, kar pomeni da imamo 46,6 aparata na vsakih sto prebivalcev. Tudi to je za 3,9 odstotka nad vsedržavnim povprečjem.

Kaj predvidevajo na družbi SIP za letošnje leto? Nameravajo pridobiti novih 1.900 telefonskih naročnikov, kar naj bi bilo za 4,4 odstotka. Prav tako nameravajo namestiti tri tisoč novih telefonskih aparatov, tako da bi jih imeli ob koncu leta 65.500. Povšek naj bi bil torej konstanten.

Seveda je treba, da se dosežejo taki uspehi, da ni gospodarske krize in tudi da nudi družba SIP naročnikom vedno več uslug. Že nekajkrat smo pisali, da nudijo sedaj nove, personalizirane, aparate, da ponujajo aparate za tajniško službo, za teleprinter, da ponujajo, tudi v sodelovanju z RAI-TV, nove servise, itd. Seveda pa posodablajo tudi svoje naprave. V Gorici, na Tržaški cesti, so zgradili novo telefonsko centralo za južni del mesta, ki jo še vedno posodablajo. Nekaj podobnega so napravili tudi v Trziču. Zgradili so nekaj novih telefonskih službenih kabin.

V lanskem letu so za skoro 10.800 kilometrov povečali mrežo telefonskih kablov, ki je bila itak že precej razvejana. V letošnjem letu nameravajo podaljšati to mrežo za nadaljnjih 6.000 km.

Povejmo še, da imamo že precej nasičeno tudi službo javnih telefonskih govornic. Teh je danes na območju goriske podružnice SIP 1.203. Od teh je že 270 uporabnih tudi z navadnim denarjem. Gre namreč za nove aparate, ki so jih pričeli postavljati pred dvema letoma. Mišljeni so tu tako aparat v kabinah na prostem kot tudi aparati nameščeni v kavarnah, bolnišnicah, na šolah.

**GLASBENA MATICA
ZSKD - ZSKP**

vabijo na

**KONCERT
Zagrebačkih solistov**

ki bo v Kulturnem domu jutri,
31. t.m., ob 20.30.

Osamelost odbora za »obrambo«

Pred včerajšnjim obiskom komisije senatorjev na goriski pokrajinski upravi se je pred pokrajinsko palačo prikazal častiljivi gospod, sam predsednik goriske podružnice Lega nazionale inž. Guido Fornasir, do pred letom 1980 občinski svetovalec krščanske demokracije. Sam je delil in trosil letake odbora za obrambo italijanstva »proti bilingvizmu, privilegijem in poslovenjenju Gorice«. Očitno ni ta častiljivi gospod našel ljudi, ki bi mu pomagali pri tem delu. Ker se ni nihče za letake zmešnil, so ti ostali kar na pločniku. Zaradi tega je bila skoro odveč obilna straža policistov in karabinerjev pred pokrajinsko palačo. V Gorici ni več niti tiste pešice misovskih srednješolcev, ki so dan prej bicalirali pred palačo deželne vlade v Trstu.

Kongres demokratičnih psihiatrov

Na nekajdnevem kongresu združenja »Psihatria democratica«, v katerem se zbirajo psihiatri in drugo bolnišniško osebje, ki sledi novim pogledom v zdravljenju umsko bolnih, ki jih je pred več kot dvajsetimi leti uvedel prof. Franco Basaglia, so ponovno za koordinatorja združenja za naslednje mandatno obdobje izvolili prof. Agostina Pirello. Ta je bil eden izmed najbolj zvestih pristašev idej prof. Basaglie in ga je potem nekaj časa nasledil v vodenju goriske psihiatrične bolnišnice. Potem pa je odšel drugam.

Svoje nove teorije je prof. Basaglia začel izvajati prav v Gorici takoj po letu 1962, ko je prišel v naše mesto za direktorja tukajšnje pokrajinske umbolnice. V Gorici je delal nekaj let, zbral okrog sebe ekipo mladih navdušenih zdravnikov in tudi bolničarjev ter socialnih delavcev. Do takrat strogo zaprto bolnišnico je dal odpreti. Uvedel je nove teorije, ki se razširile po vsej državi. Rimski parlament je tako sredi sedemdesetih let odobril nov zakon o zdravljenju umsko bolnih, ki je nadomestil skrajno zaporniški zakon iz začetka tega stoletja. Seveda se je pokazalo, da je treba zakon aplicirati na počasen način. Sedaj so psihiatrične bolnišnice odpravljen, namesto njih imamo oddelke za psihiatrično zdravljenje v splošnih bolnišnicah. Odprli so celo vrsto novih ambulant za preventivno zdravljenje širom po deželi. Ponekod zakon aplicirajo hitreje, drugod pa s počasnostjo.

Kongres gibanja »Psihatria democratica« je bil konec prejšnjega tedna v Anconi.

kino

Gorica

VERDI 20.30 »Le armi e l'uomo«. Gledališka predstava.
VITTORIA 17.30-22.00 »AAA porno agenzia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.
CORSO 18.00-22.00 »New York night«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Zaprt.
EXCELSIOR Zaprt.

Nova Gorica in okolica

SOČA 18.00 in 20.00 »Super agenti«. SVOBODA 20.00 »Volkovi«. DESKLE 19.30 »Za sinovo ljubezen«.

Mladi smučarji začetniki tudi letos na Nevejskem sedlu

Po izkušnjah zadnjih let, bo treba obdobje namenjeno smučarski dejavnosti pomakniti proti pomladnim mesecem. Sneg, da ne bo nespornumov, dovolj debela snežna odeja, primerna za smučanje, se je pojavil šele po novem letu, ko so lahko prišli na svoj račun številni že izkušeni smučarji, začetniki pa so lahko prvič zares natakli dilce.

Tako kakor že vrsto let doslej, so pri Planinskem društvu tudi v tej sezoni priredili tečaj smučanja za začetnike in tudi nadaljevalni tečaj za tiste, ki so se s to dejavnostjo po bližje spoznali lani. Zanimanje za tečaj smučanja je bilo letos zelo veliko; žal pa je decembra zatajil sneg in se je tečaj na Nevejskem sedlu lahko začel šele 20. januarja, nadaljeval pa prejšnjo nedeljo. Na sneg se bodo tečajniki in njihovi spremljevalci odpeljali spet drugo

in tretjo nedeljo v februarju, zatem pa bo, pred iztekom zimske sezone, še nekaj smučarskih izletov. Kakor smo izvedeli od odbornikov Planinskega društva, ki skrbijo za to dejavnost, so mladi zelo dobro prestali prvo preizkušnjo in bodo ob prizadevnem strokovnem vodstvu učiteljev, do konca tečaja zares »vozili«. Precejšnje zanimanje za smučarsko dejavnost in prirejanje smučarskih izletov je letos prisotno tudi v nekaterih kulturnih društvih. Pevmanci so bili v nedeljo na Koroškem (v Podkloštru), smučarski izlet na Pohorje pa pripravljajo v Števerjanu na pobudo KD Briški grič.

(Na sliki: udeleženci tečaja smučanja SPD na Nevejskem sedlu; posnetek je nastal v nedeljo, ko se je to zimskošportno središče kopalo v soncu).

Dopolnilna blagajna v Podgori

Tudi po odločitvi odbora CIPI je treba ohraniti budnost

Ugodno mnenje medministrskega odbora CIPI glede podaljšanja izredne dopolnilne blagajne za dve leti v podgorski tekstilni tovarni je nedvomno pomemben dogodek. Tako ocenjuje vest iz Rima tajništvo sindikalne zveze CGIL - CISL - UIL za Gorisko, ob tem pa dodaja, da je taka odločitev predvsem sad dolgotrajnega sindikalnega boja delavcev tega podjetja in njihovih sindikalnih voditeljev ter sad stalnega prizadevanja predstavnikov krajevnih ustanov in političnih strank, ki že več kakor sedem let z veliko zaskrbljenostjo spremljajo razplet krize v nekaj po številu zaposlenih največjem industrijskem podjetju v Gorici.

Enotnost v nastopanju, je posebej poudarjeno v daljšem tiskovnem poročilu, je bila predpogoj, da so v pristojnih krogih namenili potrebno pozornost tudi glede razreševanja drugih kriznih žarišč (Detroit, Tec Friuli). Ugodno mnenje medministrskega odbora je le prvi korak, ki nas ne sme zavesti, da ne bi bili še naprej budni in pazljivo spremljali razplet dogodkov, je rečeno v tiskovnem poročilu, kajti splošen gospodarski položaj ostaja še naprej zelo zaskrbljujoč, samo izplačevanje dopolnilne blagajne pa je nekako pogojeno z izvajanjem načrtov o novih gospodarskih pobudah in odpiranju novih (nadomestnih) delovnih mest. Izplačilo denarnega nadomestila poteka trimesечно, na osnovi dekreta ministra za delo in prav tako praksa narekuje stalno nadzorstvo in

budnost, zaključuje dokument zveze CGIL - CISL - UIL.

Tatovi v stanovanju

Še vedno je na delu skupina spretnih vlomilcev. Tokrat so si kot cilj za svoj podvig izbrali stanovanjsko hišo v Ulici Faidutti pri Sv. Ani. Hiša je last zakoncev Russo.

Po do zdaj razpoložljivih podatkih so tatovi vdrl v notranjost skozi stranska vrata ter se seveda takoj spravili na delo. Da jih lastniki ne bi zalotili pri nečednem opraviilu so primerno založili vhodna vrata. Prav ta okoliščina jim je pomagala, da so se ob prihodu stanovančev še lahko pravočasno in predvsem neopaženi umaknili, po vsej verjetnosti po isti poti, kakor so prišli. Uspeli so odnesti tudi barvni televizor, radijski aparat in nekaj zlatnine v skupni vrednosti okrog 2 milijonov in pol. V naglici so pustili v hiši tudi veliko torbo, v katero so najbrž nameravali spraviti še kakšen koristen predmet, ki pa je na srečo niso uspeli napolniti.

izleti

KD Briški grič iz Števerjana priredi v nedeljo, 3. februarja celodnevni smučarski izlet na Pohorje. Vpisujeta Silvan Pittoli v Ktancu in Robert Jurčič v Ščednem.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani, Ulica Carducci 38, telefon 84-268.

Pogovor s Sergejem Verčem pred premiero SSG na Opčinah

Brez metafore je gledališče prazno

V Prosvetnem domu na Opčinah bo nocoj ob 20.30 premiera Pirandellovih enodejank *Človek s cvetom* v ustih in Cecé v postavitvi Slovenskega stalnega gledališča. Prva letošnja izvenabonmajška premiera in tudi prva izven matične hiše gledališča, to je Kulturnega doma v Trstu, saj gre za delo, ki je mišljeno predvsem za uprizoritve na vseh manjših odrih tržaške, goriške in videmske pokrajine. Mali odri torej za velikega Pirandella, saj spadata enodejanki med najbolj znana in najlepša gledališka dela italijanskega pisatelja.

Režiser nocojšnje predstave je Sergej Verč, ki se po nekaj letih ponov-

da se vračam k Pirandellu... Spomin je lep in poln: popelje me v čas, ko sem pripravljaval seminarske teme in kasneje še diplomsko tezo o gledališkemu izzivu Luigija Pirandella; to je bil čas intelektualno zahtevnih debat s pokojnim prof. dr. Primožem Kozakom in človeško toplih pogovorov s prof. dr. Mirkom Zupancičem.

Človek s cvetom v ustih in Cecé tragedija in komedija s skupnim imenovalcem.

Priznati moram, da ni bilo najbolj enostavno poiskati tisto rdečo nit, ki bi povezovala obe deli, 'dasi gre za istega avtorja z zelo podobno izpovedno vsebino. Sicer pa je Pirandello celo življenje pisal eno samo igro... Ta igra bi se v prosti interpretaciji lahko takole glasila: Kaj sem, kdo sem — in če že sem, zakaj sploh sem? Nekaj podobnega kot pri Hamletu, čeprav je danskemu princu naloga, da uravnava ta svet »prekletstvo in sram«, Pirandello pa nima kaj več uravnjavati, saj je ta svet že do kraja etabliran; stvar je zdaj le v tem, kako se utegneš znajti v tem svetu, kdo ga preživi in kdo ne.

Ta preprosto izražena misel povezuje tudi obe žanrsko različni enodejanki. Človeka s cvetom v ustih, Cecéja, Nado in še zlasti com. Squattriglio, ki v prvi enodejanki nastopa kot »mirna stranka«, povezuje zelo slična gledališka in človeška usoda... Vsi žive na robu življenja in si ga z domišljijo lajšajo.

Gledališče, ki se v teh zadnjih letih postopoma vrača od izključno eksperimentalnih teženj k ponovni pripovedi zgodbe in k živčnim proble-

mom ljudi, se tudi ponovno in rado vrača k Pirandellu. Ali je Pirandellova govorica še vedno sodobna?

Ne verjamem taki govorici, ki si s skrajnim naturalizmom za vsako ceno prisvaja izraz — sodobno! Prav tako ne verjamem, da tako rečem, operetnemu pogledu na življenje, ki se na podoben način izraža v dialogu in ki ima tudi pri nas vrsto navdušenih pristašev in zagovornikov, češ življenje je že samo po sebi tako pusto in grozno, zakaj bi ga še teater kazal in krepal?

Zdi se mi, da se gledališka govorica mora posluževati nekih metafor

Z drevisnjo premiero v open-skem Prosvetnem domu potrjuje Slovensko stalno gledališče v Trstu eno izmed svojih temeljnih izhodišč: v vsaki sezoni posredovati delo kakega italijanskega avtorja. Izbira je letos spet padla na Pirandella.

S takim repertoarnim programom se SSG še naprej uveljavlja kot kulturni posrednik med dvema narodoma, obenem pa si s postavitvijo v manjši zasedbi odpira prostor med najrazličnejše sloje gledalcev, saj bo predstava lahko gostovala vsepovsod.

Omenimo naj tudi, da nastopata v *Človeku s cvetom v ustih* Tone Gogala in Vladimir Jurc, v *Cecéju* pa Stojan Colja, Vladimir Jurc in Maja Blagovič. Sceno in kostume si je omislil grafik Andrej Pisani, lektorstvo je opravil Pože Faganel, prevod pa Tita Simoniti.

pa naj bodo te dialoškega, situacijsko - izpovednega ali pa — če hočete — tudi likovnega značaja. Brez metafore je gledališče prazno in vsaj po mojem obupno dolgočasno. V bistvu je tako tudi v poeziji, v pripovedništvu in v slikarstvu, da ne govorim o glasbi. V tem smislu je Pirandellova govorica zelo sodobna, ker utegne spregovoriti večplastnemu gledalstvu. Pomislimo samo na izvrstno metaforo iz »Človeka« o čakajočih stoli v praznih čakalnicah... Ne vidite nobene zveze?

V enodejankah, ki jih bomo videli nocoj, se s primerno dozo verizma javlja izredna barvitost likov in poglobljena psihološka študija vsakega posameznika. Velika teža sloni potemtakem na igralčevi kreativnosti.

Če že govorimo o psihologiji, potem moramo biti s tem izrazom zelo previdni, vsaj na področju, s katerim se ukvarjam. Ni vse psihologija, kar se dogaja v človeku! Res pa je, da se »Človek s cvetom v ustih« dogaja na tem nivoju, da je bilo potrebno ustvariti določen psihološko-veristični referenčni prostor zato, da je ta človek, ki mu je smrt vtaknila v usta smrtonosni cvet (epitelioma), zavibriral še skozi druge, izpovedno izredno dragocene poante. Drugačen je bil postopek dela pri »Cecéju«! Tu smo se ukvarjali z nekaterimi bolj gledališkimi prvina mi kot so to lahko ritem, izraz, tipičnost, igra z rekvizitom, mizanscenske rešitve itd. — ali če povem s primerom: pri »Človeku« smo poskušali ugrizniti v jedro, ki ga obkroža lupina, pri »Cecéju« pa smo z mikroskopom gledali in opazovali pisan svet te lupine...

Po zaključku SGAJ v Gorici in Novi Gorici

Prireditelji bodo morali posvetiti več pozornosti selekciji predstav

Na prvo Srečanje gledališč Alpe-Jadran je padel zastor. Prireditev se je začela 17. t.m., končala pa v soboto v goriškem Auditoriju, ko so se zaključne slovesnosti udeležili mnogi ugledni politični in kulturni predstavniki iz Slovenije in naše dežele (isto tako je bilo na otvoritvi). V desetih dneh trajanja manifestacije smo videli kar lepo število predstav, kar petnajst, od teh je bilo enajst tekmovalnih.

Festival je torej zaživel v novo življenje in stopil v »mednarodno arenos«, a vendarle to mednarodnost ni dobila svoje popolne potrditve. Tu mislimo predvsem na dejstvo, da v Novo Gorico in Gorico ni bilo gledaliških skupin iz vseh dežel delovne skupnosti Alpe-Jadran, prišli pa niso niti teatrologi in gledališki kritiki nasploh, tako da so svoje predstavnike poslale samo jugoslovanske republike, po nekaj gostov pa je bilo še iz Avstrije in Italije. Skratka, veliko bo treba še narediti, da bo postala prireditev taka, kakršno si organizatorji želijo, in sicer desettredno srečanje gledališč in gledaliških delavcev iz območja Alpe-Jadran. Po drugi strani ne gre pozabiti, da je bila manifestacija v taki razsežnosti prvič zasnovana in zato so majhne napake opravičljive in bodo dobra šola za v prihodnje.

Glede organizacije same (že ker smo jo omenili) naj povem, da je skrbela predvsem na italijanski strani, saj se pri goriški občini in Deželni gledališki ustanovi niso preveč trudili pri propagiranju in reklamiranju prireditve. Italijansko občinstvo iz Gorice se je le v skromnem številu odpravilo na ogled predstav, kar pomeni, da bo treba dejansko še veliko narediti, da bi tudi na tej strani zadostili izhodiščem manifestacije, ki bi morala dejansko postati last obeh Goric in to ne samo v eksteriornem, uradnem videzu, ampak predvsem vsebinsko.

Letošnje Srečanje gledališč Alpe-Jadran je vsekakor pokazalo, da je prostor za tak način posredovanja kulture in umetnosti vsekakor ploden in da gre delati še naprej v smeri zblizevanja med različnimi narodi in posredovanja takih vrednot, ki ljudi lahko zblizujejo v plemenitem hotelju. Zaradi tega si bi želeli čimveč stikov in vrhunskih gledaliških predstav, ki bi najboljše konkretizirali širerokopotezno zamisel festivala in seveda dajali nove moči organizatorjem (v prvi vrsti marljivim delavcem Primorskega dramskega gledališča). Žal moramo na tem mestu ugotoviti, da vse predstave, ki so bile letos dane v ogled, niso zadostile kriterijem kva-

litete, zaradi česar je bilo opaziti preveliko nihanje med posameznimi uprizoritvami. Če že gre za tekmovalni spored, potem morajo biti v tega vključene take predstave, ki so gledališko neoporečne. Nedopustno je namreč mešanje amaterizma in profesionalnosti, manj dognane postavitev lahko spadajo le v spremni informativni, nikakor pa v glavni program. Tak (še neizdelan) koncept, kakršnega smo zasledili letos, manifestaciji lahko le škoduje.

Organizatorji bodo morali torej izdelati trdnjše osnove in kriterije za nastop na prireditvi, opredeliti se bodo morali za »male« ali »velike« odre, kajti mešanica vsega mogočega škodi kvaliteti oziroma homogenosti celote, s kakršno bi se prireditev rada predstavila svetu.

O letošnji predstavah lahko rečemo, da so kljub vsemu glavno vlogo odigrale slovenske gledališke hiše. Slovenske uprizoritve so bile vse na dostojni ravni in so celo izstopale v primerjavi z gostovanji iz drugih dežel, kar po svoje neposredno doka-

zuje, da je bila selekcija v ostalih središčih delovne skupnosti Alpe-Jadran slabo in malomarno opravljena. Za tako stanje je najbrž kriv čas, v katerega je srečanje postavljeno, zato gre pozdraviti predlog, da bi termin prenesli na marec. Kajti samo s kvaliteto (ponavljamo) lahko doseže prireditev tisto odmevnost, ki si jo za služi.

In na koncu še o nagradah. Žirija za svoje odločitve ni dala utemeljitev, kar je svojevrstna poteza »razsodišča«. Tako niti ne vemo, zakaj so šle preference določenim predstavam in posameznikom, kateri so kriteriji, ki so žirijo vodili pri njenih izbirah itd. Kljub temu se lahko strinjamo z dodelitvijo bronastih vrtnic, kajti bile so nagrajene tiste uprizoritve, ki so dejansko nekoliko izstopale. Pri tem moramo seveda še enkrat čestitati Mariji Vidau, ki je svoji dolgi beri dodala še eno visoko priznanje in s tem tudi potrdila, da spada v sam vrh slovenske gledališke kostumografije.

MARIJ ČUK

Kobal režira v Novi Gorici

Primorsko dramsko gledališče je za svojo četrto premiero v sezoni izbralo najnovejšo delo Angleža Michaela Frayna »HRUP ZA ODOM«. Gre za izrazito komedijo, prvič igrano pri nas, ki ima velik odmev med publiko v Angliji, Nemčiji, Italiji in drugod. Predstava, v režiji Borisa Kobala, v prevodu in dramaturgiji Alje Predan, bo prikazala na svojstven način izrazito komedijo našim gledalcem tudi za odrom. Sceno je izdelal dolgoletni sodelavec PDG Niko Matul, kostume Meta Sever, koreograf je bil Andres Valdes, lektorstvo je vodil Srečko Fišer. Igrajo: Metka Franko, Ivo Barišič, Sergej Ferrari, Nevenka Sedlar, Jože Hrovat, Stane Leban, Draga Kokot, Milan Vodopivec ter Nevenka Vrančič. Premiera bo jutri ob 20. uri v dvorani v Solkanu

V galeriji »Il Tribbio«

V gosteh kitajski »manjšinski« slikar

Ena najveljavnejših tržaških galerij, središnji »Il Tribbio«, ki seznaja tržaško javnost z deli veljavnejših domačih in tujih likovnikov, ima tokrat v gosteh mojstra, ki je prišel od zelo daleč. To je Liu Bing jang, ki velja za enega veljavnejših kitajskih mojstrov. Gost galerije »Tribbio« je star 48 let, šolal se je izključno doma, torej v Ljudski republiki Kitajski, razstavljal pa je že marsikje, hkrati pa je bil vključen med docente osrednjega kitajskega likovnega inštituta. Sicer pa se Liu Bing jang ločuje od ostalih kitajskih likovnih mojstrov po tem, da je nekakšen manjšinski slikar.

Kakor je znano, živi v oceanu obilne milijarde Kitajcev tudi več narodnih manjšin, ki štejejo skupno okoli 60 ali celo 70 milijonov ljudi. Te manjšine živijo v glavnem na obrobju dežele in pred obilnimi dvajsetimi leti se je Liu Bing jang, kot doцент osrednjega kitajskega likovnega zavoda odpravil na pot in obiskal vse te manjšine, se pri vsaki ustavil nekaj časa, da bi si nabral nekaj tipičnih elementov, ki te ljudi ločujejo od ostalega kitajskega jedra, boljše povedano od ostale kitajske množice. In leta 1983 je Narodna založba v Šangaju izdala album njegovih skic o narodnih manjšinah.

Del tega imamo sedaj na ogled v Trstu, namreč v galeriji »Il Tribbio«, kjer so v soboto odprli razstavo tega zelo dobrega, vsekakor veljavnega kitajskega likovnika. Na stenah galerije visi kakih 40 izključno črno-belih risb, ki nam ponazarjajo posamezne značilne figure kitajskih manjšin. Vsi ali skoraj vsi motivi so s podeželja, prav tako nam vse risbe prikazujejo ljudi, v mnogih primerih med delom in sicer v glavnem ženske med tkanjem pred stavbami za tkanje platna ali preprog. Nadalje so tu tudi pastirji, žalostna mati ali babica ob zibki, karavana v dolini, kmet med južino, ženska pri ognjišču, vaški trg, podeželski kovač pri nakovalu itd. itd.

Čeprav se na antropologijo ne spoznamo tako, da bi mogli dajati dokončno sodbo, saj se nam na primer vsi Kitajci zdijo na prvi pogled enaki, ugotavljamo na tej razstavi nekaj posebnega: obrazi ljudi, ki jih je Liu Bing jang upodobil, nimajo prav nikakršnih »kitajskih« potez, vrhu tega se tudi moški obrazi močno ločijo od ženskih, tako da so moški obrabi hudo podobni moškim iz srednje centralne Azije, morda kakim Tadžikijcem, ženske, posebno mlajše, pa so zelo evropske. Iz tega moramo sklepati, da gre za tiste državljane LR Kitajske, ki zares niso po narodnosti Kitajci in živijo na robnih velikih Kitajske.

Druga značilnost te razstave je v tem, da so risbe nekoliko dvojne. Vse so v tušu, toda del risb je delan s krepkejšimi potezami in so bolj izrazite, del pa z mehkejšimi potezami in tudi obrazi ljudi na teh risbah so nežnejši. V obeh primerih pa gre za risbe, ki dokazujejo, da jih je delal mojster, ki mu je risanje tako rekoč v krvi.

Vsekakor je razstava zanimiva in bo trajala tri tedne, do 15. februarja. (fre)

Lep mladinski večer v Sežani

V času zimskih počitnic so v letošnjem letu več ali manj vsi šolarji doma. Prav zaradi tega je Kosovelova knjižnica hotela razveseliti svoje mlade bralce. V knjižnici so povabili Polonco Kovač in pripravili so tudi razstavo ilustracij Marjanca Jemec Božič.

Kljub četrtkovemu turobnemu deževnemu vremenu, so mladi do zadnjega kotička napolnili knjižnico. Lučka Čehovin je povedala nekaj uvodnih misli o literarnem ustvarjanju Polonce Kovač, ki je s svojimi mladinskimi zgodbicami in pravljicami, v katerih nastopajo predmeti, ki obdajajo otroka v skoraj vsakem domu, bistveno obogatila slovensko literaturo. Kovačeva je resnično pisateljica, ki razume otrokovo dušo in otrokov doživljajski svet. To je potrdil tudi četrtkov večer, ko je Polona Vetrli prebrala Klepetavo želvo in eno izmed zgodbic Urške o brez napake in so ji otroci različnih starosti z velikim zanimanjem sledili.

Marjanca Jemec Božič je bila že drugič povabljen v Kosovelovo knjižnico. Njene ilustracije so duhovite sproščene in jih odlikuje izredna barvitost. Slehera njena ilustracija, naj bo še tako nasičena s pripovednimi podobami, je urejena po načelih dosledno vezane formalne kompozicije. S svojim delom se je uvrstila med najvidnejša imena povojnih slovenskih ilustratorjev, med drugimi pa sodeluje tudi pri tržaškem Galebu.

V Sežani je dala Jemčeva na ogled še izbor najlepših originalnih voščilnic, ki jih izdeluje za Društvo paraplegikov. Obe razstavi bosta odprti do 7. februarja.

Svetovno prvenstvo v alpskih disciplinah od 30. 1. do 10. 2. v Valtellini

Danes v Bormiu slovesna otvoritev (ob 14. uri)

BRANKO LAKOVIČ

Valtellina '85

končalo 10. februarja. Lepo in sončno vreme je včeraj pričakalo številne goste, tekmovalce in tekmovalke, veliko število časnikarjev (pričujejo jih več kot 600) ter seveda mnogo turistov.

Vljudnost ljudi teh krajev, kjer je vsak kosček kruha še kako zaslužen, nasmejanji obrabi prirediteljev in hostes kažejo, da si organizator močno prizadeva, da bi prvenstvo uspelo, pa čeprav je že pri prvih korakih opaziti, da se prireditelj še vedno ubada s finančnimi težavami. Po uradnih podatkih naj bi svetovno prvenstvo stalo približno 24 milijard lir, do te

vsote, saj tako menijo, pa bo težko priti.

Tudi s snegom tu niso imeli dokajšnje sreče. Proge pa so odlično pripravljene in to je bilo že videti na včerajšnjih treningih, saj so se o le-teh pohvalno izrazili smučarje in smučarji. Figinijska sicer včeraj ni dosegla najboljšega časa, na dlani pa je bilo, da je bil včerajšnji trening zanj zares »trening«, o njeni premoči pa tu nihče ne dvomi. V središču pozornosti pa je bil včeraj nastop Zurbriggen, ki je nastopil točno 16 dni po operaciji. Švicar pa je s svojim nastopom presenetil tako svoje tekmece kot vse prisotne z izrednim tekom. Odlična sta bila tudi Italijana Mair in Sbardellotto.

Kaj pa z Girardellijem? Ko poročamo, luksemburški smučar še ni predstavil vseh dokumentov za nastop v Bormiu. Luksemburška zveza pa je svojega tekmovalca že prijavila in tu tudi nihče ne dvomi, da bo slavni Marc na startu. Predstavniki nekaterih reprezentanc so sicer zavihali

nos, da se »zadeva Girardelli« vleče vse do samega začetka svetovnega prvenstva, luksemburški smučar pa uživa v belem cirkusu tak ugled, da nihče še ni uradno protestiral (in tudi ne bo), čeprav vlada splošno mnenje, da sta dve kolajni z Girardellijevim nastopom oddani.

Zastavonoša italijanske reprezentance na današnji otvoritveni svečanosti bo zlata kolajna z olimpijskih

iger v Sarajevu Paoletta Magoni. Tu v Bormiu pravijo pa, da bo v nedeljo obiskal Valtellino tudi Craxi.

Jugoslovanska reprezentanca bo v Bormiu dopotovala v nedeljo, 3. februarja. Jugoslovanski smučarji in smučarke bodo dotlej trenirali v Kranjski gori, kjer se bodo, daleč od hrupa svetovnega prvenstva, pripravljali na veliko preizkušnjo v Bormiu. Zastavonoša jugoslovanske re-

prezentance bo Grega Benedik, v povorki pa bodo še Nuša Tome, Polona Peharc in Tomaž Čizman ter seveda smučarski funkcionarji.

VRSTNI RED 1. POSKUSNEGA POSKUSNEGA SMUKA: 1. Zurbriggen (Švi.) 2'10"04; 2. Sbardellotto (It.) 2'10"36; 3. Mair (It.) 2'11"31; 4. Cathomen (Švi.) 2'11"54; 5. Piccard (Fr.) 2'12"01; 6. Alphand (Fr.) 2'12"01; 7. Hoeflehner (Av.) 2'12"08; 8. Wirsberger (Av.) 2'12"44; 9. Heinzer (Švi.) 2'12"74; 10. Luscher (Švi.) 2'12"84; 11. Wasmaier (ZRN) 2'12"92; 12. Wenzel (Liecht.) 2'12"99; 13. Mueller (Švi.) 2'13"01; 14. Roth (ZRN) 2'13"04; 15. Lewis (ZDA) 2'13"11.

VRSTNI RED PRVEGA POSKUSNEGA ŽENSKEGA SMUKA (v drugem so bili časi slabši): 1. Figini (Švi.) 1'26"40; 2. Graham (Kan.) minuta 27"72; 3. Haas (Švi.) 1'28"04; 4. Ehart (Švi.) 1'28"33; 5. Emonet (Fr.) 1'28"40; 6. Gros-Gaudier (Fr.) 1'28"47; 7. Gerg (ZRN) in Gutensohn (Av.) 1'28"68; 9. Haecher (ZRN) in Eder (Av.) 1'28"69.

SPORED SVETOVNEGA PRVENSTVA V VALTELLINI

DANES: Bormio — otvoritvena slovesnost

JUTRI: Santa Caterina — ženski smuk za kombinacijo

1. FEBRUARJA: Bormio — moški smuk za kombinacijo
2. FEBRUARJA: Santa Caterina — ženski smuk
3. FEBRUARJA: Bormio — moški smuk
4. FEBRUARJA: Bormio — ženski slalom za kombinacijo
5. FEBRUARJA: Bormio — moški slalom za kombinacijo
6. FEBRUARJA: Santa Caterina — ženski veleslalom
7. FEBRUARJA: Bormio — moški veleslalom
8. FEBRUARJA: počitek
9. FEBRUARJA: Bormio — ženski slalom
10. FEBRUARJA: Bormio — moški slalom

RALLY MONTECARLO

Finec Vatanen

še povečal vodstvo

MONTECARLO — Finec Ari Vatanen (peugeot 205) je na zasneženem cestnišču še povečal svojo prednost pred drugouvrščenim Rohrlom. Prednost sečaj znaša več kot 2 minuti. Lestvica po 12 posebnih voznjah je naslednja:

1. Vatanen - Harryman (Fin. - VB) peugeot 205 turbo 16 v 3.54'02"; 2. Rohrl - Geistdorfer (ZRN) audi sport quattro po 2'04"; 3. Salonen - Harjane (Fin.) peugeot turbo 5'55"; 4. Blomquist - Cedeberg (Šve.) audi sport quattro 6'11"; 5. Toivonen - Piironen (Fin.) martini lancia 037 po 12'35"; 6. Saby - Fauchille (Fr.) peugeot turbo 16 po 15'24"; 7. Biasion - Siviero (It.) martini lancia 037 po 15'51".

Danes Juventus - Lazio

TURIN — Danes bodo v Turinu odigrali zaostalo srečanje med Juventusom in Laziom, ki ga je sodnik Casarin prekinil 13. t.m. po 23 minutah igre pri rezultatu 0:0, ker je bilo igrišče poledenelo in zasneženo.

ženska namiznoteniška A liga - tedenski komentar

ŽE JASNA SLIKA O KONČNI RAZVRSTITVI

Žensko prvenstvo A lige se bliža koncu in če ne bo prišlo do večjih presenečenj, imamo že jasno sliko o končni razvrstitvi ekip. Za državni naslov bi se morali pomeriti ekipe Krasa in Stetana iz Neaplja. Skupino najboljših pa bi morali zapustiti ekipa Quattro mori iz Cagliarija ter ekipa Vigor Terni, ki pa ima še nekaj upanja, ker bo povratno srečanje s TT Cagliari odigrala na domačih tleh in če zmaga s 5:2, obdrži status prvoličaja.

V polfinalu play off je edino krasovkam uspel podvig, da so s 5:0 odpravile solidno ekipo TT Barcellona. Največ zaslug za zmago ima gotovo Damjana Sedmak, ki je osvojila dve izredno važni točki proti boljše kvotiranim nasprotnicam. Sedmakova je zaigrala sproščeno in s premoščenimi udarci iz »topspin« spravila na kolena najprej prvokategornico Mas-

sinijevo in nato še mlado in trdoživno državno reprezentantko Bottiglierjevo. Slednja je zelo dobro zaigrala tudi proti Miličevi, ki se je morala pošteno spotiti, da je prisilila sicilsko igralko na predajo točk. V ostalih dveh srečanjih pa je Cergolova slavila brez velikih težav in tako sedaj v Krasovem tabornu lahko mirno čakajo na povratno srečanje v Messina, saj je dovolj, da slovenske igralke osvojijo že točko, da se uvrstijo v super finale.

Odprto pot v finale bi morale imeti tudi igralke iz Neaplja, saj so kar sredi Brescice premagale Focolare Coccaglio s 5:3 in zmaga na domačih tleh je »neizbežna«.

V skupini za nazadovanje pa je prišlo do večjih presenečenj. Recoaro Bocen je doma odpravil ekipo s Sardinije kar z zgovornim 5:1 in se tako tudi letos verjetno rešil nazadovanja.

Še enkrat je bila protagonist srečanja veteranica Santifallerjeva, ki je osvojila vse tri točke. V tekmi v Cagliariju pa je Vigor Terni potegnil krajši konec, čeprav so napovedi in dosedanja rezultati govorili v korist ekipe iz Umbrije. Če se hoče sedaj Vigor rešiti izpada, mora doma premagati TT Cagliari s 5:2. V soboto in nedeljo bodo še povratna srečanja polfinala play off, nakar bo prvenstvo za nekaj časa prekinjeno in se bo nadaljevalo 20. februarja in 2. marca s finalnima srečanjema za državni naslov.

Izidi »play off« (polfinale): Kras - TT Barcellona 5:0; Focolare Coccaglio - Stetan Napoli 3:5.

Skupina za nazadovanje: TT Cagliari - Vigor Terni 5:3; Recoaro Bocen - Quattromori Cagliari 5:1.

ZVONKO SIMONETA

POKAL POKALNIH PRVAKOV

Indesitu ne gre

Hapoel Tel Aviv — Indesit 98:95 (47:44)

TEL AVIV — Srečanje ni imelo pomena ne za Indesit ne za Hapoel, saj sta obe že izločeni iz nadaljnjeje tekmovalstva v pokalu pokalnih prvakov (v polfinale sta se uvrstili Barcelona in Villeurbanne). Zato tudi ni igral Brazilce Oscar, ki ga je Tanjević iz previdnosti pustil na klopi za važnejše nedeljsko prvenstveno srečanje proti Berloniju. Pri Izraelcih sta bila najuspešnejša Largej (23) in Mercer (22), pri Indesitu pa Davis (34) in Generali ter Cararo (oba po 14).

Jugoslavija izenačila proti Kitajski

V zadnji kvalifikacijski tekmi B skupine za Nehrujev pokal je jugoslovanska nogometna reprezentanca igrala neodločeno 1:1 (0:0) proti Kitajski. Lestvica B skupine: Jugoslavija 5. Sovjetska zveza 4, Iran 2 in Kitajska 1.

● Jadran

NADALJEVANJE S 1. STRANI

V drugem polčasu je Jadran nadaljeval z dobro igro in se enakovredno kosal z bolj renomiranim nasprotnikom. V tem delu sta se predvsem odlikovala Dillon na eni strani, Čuk na drugi, dober vitiš pa so zapustili tudi Jadranovi bekli.

Publika si je seveda največ pričakovala od Viteza in Bana. Bivši Jadranov košarkar je zaigral zanesljivo zlasti v prvem polčasu, ko je bil z dvanajstimi koši najboljši strellec svoje ekipe. V drugem delu pa je dosegel le en koš za tri točke. Po tekmi nam je na vprašanje, s kakšnimi občutki je igral proti bivšim soigralcem, odgovoril: »V začetku se mi je zdelo, da sem spet na treningu Jadrana in da igramo pet proti pet. Nato sem se le vključil v igro in zaigral kot običajno.«

Marko Ban pa tokrat ni izpolnil pričakovanj: zgrešil je tudi nekaj kosov, ki jih ponavadi v prvenstvu ne zgreši. Prevelika odgovornost mu je preprečila, da bi pokazal vse, kar zna, kljub temu pa je dosegel nekaj kosov (predvsem prodor v prvem polčasu), ki dokazujejo, da kar se klasice tiče ne zaostaja za prvoličaskimi košarkarji.

Z izidom tekme je bil trener Jadrana Andrej Žagar povsem zadovoljen: »Stefanel ni igral vseskozi z najboljšo peterko in tako smo iztržili dokaj ugoden rezultat, ki pa ni lahko bil še ugodnejši, ko bi nas v prvem polčasu ne zajela trema. Menim, da je bila tekma dobra priprava za sobotno srečanje v Fidenzi.«

Marko Oblak

Stefanel — Jadran (45:33)

STEFANEL: Gori, Bobicchio 2, Fischesetto 2, Lanza 8, Coleman 15 (1:2), Colmani 3 (1:5), Riva 7 (1:3), Vitez 15, Dillon 29 (7:7), Bertolotti 8 (2:2).

JADRAN: K. Starc 13 (2:2), Žerjal 6 (4:4), Čuk 9 (3:6), Vremec, Gulić 6 (2:5), Sosić, I. Starc 6, Ban 11 (3:5), Danev 9 (1:4), Ravber 3 (1:1), Kojanec.

SODNIKA: Policastro in Bais iz Trsta; PON: Lanza (27); PM: Stefanel 12:19, Jadran 16:27; 3 TOČKE: Vitez, K. Starc.

Passarella ostane

FIRENCE — Argentinec Daniel Passarella je s Fiorentino podpisal novo, dveletno pogodbo.

ta teden ob odbojarski mreži

Cipolla: »Čas Mebla šele prihaja«

Verjetno bi si o končnem razpletu v ženski B ligi težko izbrali bolj poklicanega sogovornika, kot je Franco Cipolla, trener tržaškega drugoličaja OMA Linea Vogue. To ekipo vodi že od leta 1972 in z njo se je leta 1976 prebil v italijansko A ligo (takrat je bila enotna), v sezoni 1977-78 pa je OMA igrala v A-2 ligi. Ostala leta so Tržačanke, razen ene sezone, ko so izpadle v C-1 ligo, nastopale v B ligi.

»Kakšna je voja ocena letošnje prvenstva B lige, kjer sta z različnim uspehom nastopali tudi šesterki Mebla in OMA?«

»Nedvomno je bila podskupina, v kateri sta nastopali tržaški šesterki, močnejša od druge, v kateri je po kvaliteti izstopala le Torrefranca iz Trenta. V naši skupini smo imeli tri šesterke, ki so napovedovale in z

igro tudi opravičile boj za napredovanje v A-2 ligo. Vendar mislim, da so za napredovanje le trije favoriti: na prvem mestu je Torrefranca, ki ima zelo dobro tujko (lani je nastopala v italijanski A-1 ligi), poleg tega pa tudi zelo dobre ostale igralke, sledi ji Pordenone, ki se odlikuje z zelo homogeno ekipo, tretji favorit pa je Meblo. Mislim, da Nervesa v tej igri nima možnosti, bo pa na svojem igrišču trd oreh za vsakega nasprotnika in bodo tekme v Nervesi lahko odločale tudi o napredovanju.«

»Kaj pa letošnji Meblo?«

»Meblo je letos dobil izredno tujo igralko, ki pa je v tej ekipi še preobremenjena. Mora igrati za vse in problem ekipe je v tem, da ostale igralke še niso dovolj zrele za igranje na takem nivoju, da bi lahko z

gotovostjo računali na zmago v prvenstvu. Mislim pa, da ni tragedija, če jim letos ne uspe in če bodo tudi naslednjo sezono igrale v isti postavi, bodo z večjo zrelostjo igralke premočno osvojile prvenstvo.«

»Še nekaj o sedanjem trenutku tržaške odbojke...«

»Če govorimo o ženski odbojki, moramo biti zadovoljni. Imamo namreč društva, ki dobro delajo z mladino in ekipe so poverjene resnim in dobrim trenerjem. Povsem drugačno pa je stanje pri moških, kjer ni nobene možnosti za napredovanje. Zanimanja pri fantih za odbojko ni in tudi dobrih trenerjev pri moških ekipah manjka, tako da je prihodnost moške odbojke v Trstu precej mračna in glede na trenutno stanje, ne vidim pravega izhoda iz te krize.«

RADO GRUDEN

Žensko namiznoteniško promocijsko prvenstvo

Kras A naskakuje višjo ligo

V spremenjeni postavi niso predstavnice Krasa B tudi v povratnem delu prvenstva naletele pri mlajših vrstnicah na nikakršen odpor. A to je tudi povsem razumljivo, saj so brez dvoma v letošnjih nastopih Alenka Škabar, Ellen Lupinc in Roberta Prosen veliko pridobile in bodo z vztrajnim in požrtvovalnim delom na treningih v prihodnjih sezonah za marsikatero nasprotnico trd oreh.

(Z. S.)

Končna lestvica izločilnega dela
Kras A 12 (30:2); Dom 8 (22:16); Kras B 4 (16:23); Kras C 0 (3:30).

MOSKI

Mladina — Fani Olimpija 5:1
G. Tenze - Cisilin 2:0 (24:22, 21:15); D. Pahor - Miani 1:2 (21:17, 8:21, 18:21); D. Košuta - Storici 2:0 (21:11, 21:7); G. Tenze - Miani 2:0 (22:20, 21:17); D. Košuta - Cisilin 2:0 (21:9,

21:12); D. Pahor - Storici 2:0 (21:14, 21:12).

Z nedeljskim nastopom se je za Mladino začel povratni del prvenstva. Križani so gostili tržaško ekipo Fani Olimpija in jo presenetljivo gladko odpravili. V prvem delu so naši igralci zgubili s 5:4, tokrat pa so se za zeleno mizo res izkazali. V vrstah kriške ekipe je po dolgi odsotnosti zopet nastopil Giorgio Tenze, ki je kljub slabi telesni pripravi pokazal dobro igro in je po prvem nerodnem setu brez velikih težav odpravil nasprotnike. Tudi Pahorju v začetku ni šlo od rok, a je položaj popravil vedno odlični Košuta, ki je s svojo igro vtil borbenost ostalima Križanoma, ki še nista prišla do prave forme. (A.S.)

Grandi Motori A — Kras 5:1
Radoicovich - Fabec 2:0 (21:17, 21:7); Cipolat - Milič 2:0 (21:5, 21:2); Mian - Doljak 2:0 (21:9, 21:15); Ci-

polat - Fabec 2:0 (21:9, 21:5); Radoicovich - Doljak 1:2 (10:21, 21:15, 18:21); Mian - Milič 2:0 (21:8, 21:14).

Po prvi zmagi, ki so jo »rdeče-beli« izbojevali v prejšnjem kolu na račun Chiadina B, so morali tokrat prepoznati očitno premoč prve postave Grandi Motori, ki nedvomno spada v ožji krog favoritov za prestop v višjo ligo. Gostje so tokrat nastopili v zelo pomlajeni postavi. Edino točko za Krasovce je priboril Doljak, ki je bil v izenačenem srečanju na koncu prisebnejši od Radoicovicha. Mlajša Milič in Fabec pa se žal nista mogla upirati za razred močnejšim nasprotnikom. (Z.S.)

MOŠKA C LIGA

Kras - Quirignana Videm 5:3
Štoka - Franzolini 2:0 (21:19, 21:19); Colja - Princisgh 0:2 (18:21, 19:21); Bole - Perrone 2:0 (21:17, 21:14);

Štoka - Princisgh 1:2 (12:21, 21:8, 15:21); Bole - Franzolini 2:0 (21:14, 21:15); Colja - Perrone 0:2 (16:21, 16:21); Bole - Princisgh 2:0 (21:19, 21:21); Štoka - Perrone 2:0 (21:8, 21:17).

Bole in tovariši so po pričakovanju, čeprav ne brez težav, premagali videmski Derton Quirignana. Čeprav lestvici pa igrajo zadnje čase vedno boljše in so v prejšnjem kolu izbojevali svojo prvo prvenstveno zmago. V prvem delu prvenstva so »rdečebeli« premagali nasprotnika s čistim 5:0 a že takrat ni bila razlika med ekipama tolikšna, kot bi marsikdo lahko sklepal po rezultatu. V velikem slogu je tudi tokrat zaigral veteran Bole, ki je Krasu kot običajno priložil vse tri razpoložljive točke. Tudi Štoka je zadovoljivo opravil svojo nalogo in premagal dva nasprotnika in kmalu bi presenetil tudi najboljšega Princisgha, a mu je v odločilnem 3. setu zmanjkalo moči. Žal pa je tudi tokrat ostal prazen rok Colja, ki se ponavadi enakovredno kosa z nasprotnikom tri četrtine srečanja, v ključnih trenutkih pa mu zmanjka prepotrebna zbranost. (Z.S.)

Promocijsko prvenstvo

ŽENSKO

Kras A — Dom 5:0
Ukmar - Fabro 2:1 (21:14, 14:21, 21:15); Škerk - Lutman 2:1 (21:14, 16:21, 21:14); Marušič - Zlateu 2:0 (21:16, 21:14); Ukmar - Lutman 2:1 (20:22, 21:14, 21:13); Marušič - Fabro 2:1 (18:21, 21:22, 21:12).

Najvažnejše srečanje zadnjega kola izločilnega dela prvenstva se je zaključilo z lahko zmago domačih igralcev. Pričakovati je bilo, da bodo domovke le nudile večji odpor mlajšim, a nedvomno veliko boljšim krasovkam. Domače igralke so dokazale, da lahko upravičeno merijo na prestop v višjo ligo, saj razpolagajo z nekaj odličnimi igralkami. Kljub pekočemu porazu so Goričanke zadovoljivo opravile nalogo, saj so kar štiri srečanja od petih zaključile s tesnim neuspehom. (Z.S.)

Kras B — Kras C 5:0
Obad - Škabar 2:0 (21:5, 21:7); Mošetti - Lupinc 2:0 (21:8, 21:11); Guštin - Prosen 2:0 (21:5, 21:11); Mošetti - Škabar 2:0 (21:14, 21:18); Obad - Prosen 2:0 (21:5, 21:4).

Na 17. rednem občnem zboru Športnega društva Polet

Poglobliti stike z vaško skupnostjo

Klic na pomoč k večjemu sodelovanju staršev in openske skupnosti nasploh pri ureničevanju društvenih nalog, je tudi letos, kot pravzaprav že večkrat v preteklih letih, dokaj globoko odjeknil na ponedeljkovem občnem zboru športnega društva Polet, ki je bil že 17. po vrsti. Neravno množična udeležba članov in pomanjkanje poglobljene razprave (kar pa je žal značilno za večino skupščin naših športnih in ne samo športnih društev) pa neke samo potrjujejo skrb vodstva, da obstaja določena odtujenost med Poletom in vaško skupnostjo, vzroki tega stanja pa niso še povsem razčiščeni.

Občni zbor letos ni bil volilnega značaja, ker novi statut, ki so ga odobrili lani, predvideva, da se odbov obnovi vsaki dve leti, sedanj pa je bil izvoljen šele v minuli sezoni. V svojem uvodnem posegu je predsednik Poleta Andrej Križnič podaril, da so nekateri odborniki iz raznih razlogov zapustili svoje mesto, tako da je bilo rednih sklepčnih sej pravzaprav malo, povečalo pa se je breme bolj prizadevnih odbornikov, kar seveda zavira uspešnost dela. Zato je nujno potrebno privabiti v odbor nove ljudi. V nadaljevanju posega je Križnič poudaril naslednje:

»Zadnja leta opažam, da je zanimanje do našega društva splošno upadlo, da društvo ni več tako tesno povezano z vaško skupnostjo, kot je bilo leta nazaj. Razlogov zna biti več: število športnih, kulturnih in drugih organizacij, ki delujejo na našem ozemju teritoriju se je povečalo, ljudje, še posebno pa mladina, se mogoče manj zanimajo za aktivni šport oziroma se zanimanje usmerja v nove oblike telesnokulturnega udejstvovanja, v katere se naše društvo ni znalo ali ni moglo usmeriti. Dejstvo je tudi to, da se naša vas hitro spreminja v mesto in se s tem spreminjajo medsebojni odnosi in navade vsega prebivalstva. Čeprav smo Polet edino slovensko športno društvo na Opčinah, se v zadnjih letih ne uveljavljamo več kot tako. Namreč veliko je v vasi takih telesnokulturnih dejavnosti, ki bi po logiki spadale v naš programsko-dejavnostni okvir, se pa izvajajo

Predsednik Poleta Andrej Križnič

mimo nas. Krivda je v veliki meri tudi naša, saj smo v preteklih sezonah bili na določenih področjih premalo aktivni. Tega se danes zavedamo in prepričan sem, da v bodoče ne bomo zanemarili nobene možne poti, ki vodi k plodnejšemu sodelovanju z vaško skupnostjo, k novim oblikam tega sodelovanja, k odprtosti odnosov.

Načrt odbora je torej jasen, Križnič pa je nakazal tudi nekaj praktičnih kratkoročnih smernic, ki jih je treba brž uresničiti. To so obnovitev kotalkarske revije s svojim velikim propagandnim učinkom (letos je zaradi prenatrpanosti tekmovalnega sporeda ni bilo moč izvesti), okrepitev mladinskega delovanja na področju košarke (kjer je zaželeno pomoč staršev), vzpostavitev tesnejših stikov s šolskimi dejavniki.

Potem ko je izrazil upanje, da je bilo pri društvu uspešno rešeno vprašanje vključevanja otrok mešanih zakonov (organiziran je bil tudi tečaj slovenščine), da je društveni prostor v Konkonelski ulici zavoljo prizadevnosti balinarskega odseka spet zaživel, da pa je obratno rekreacijska dejavnost dokaj zamrla in ji bo treba nameniti večjo pozornost, je predsednik Križnič še osvetlil vprašanje v zvezi z vadbenimi prostori, ki jih bodo preuredili, čeprav bodo letos z deli začeli le na dvorišču Prosvetnega doma.

Križnič se je nato zahvalil vsem članom in prijateljem društva, od tekmovalcev pa je seveda zlasti omenil velik uspeh evropskega kotalkarskega prvaka Sama Kokorovca.

Sledilo je tajniško poročilo Marina Kokorovca, ki je podal nadroben pregled društvenega delovanja. Iz poročila med drugim izhaja, da ima Polet že 500 članov, od teh je skoraj 150 aktivnih tekmovalcev in sicer 50 kotalkarjev, 58 košarkarjev, 12 šahistov in 16 balinarjev.

Iz blagajniškega poročila Deane Žetko izhaja, da je društvo končalo poslovno leto s skoraj dvema milijonoma pasiva, stroški pa se iz leta v leto večajo. Mimogrede naj omenimo, da je tudi v kratki razpravi prišlo do izraza obžalovanje, glede skromnosti prostovoljnih prispevkov, ki bi lahko nekoliko uskladili račune pri Poletu.

Maja Kokorovec je prebrala poročilo kotalkarskega odseka, ki je prav gotovo paradni odsek društva. Uspehi le-tega so vsem splošno znani, naj torej zadostuje podatek, da je bil Polet v zadnjem olimpijskem obdobju po rezultatih na absolutnem 17. mestu v državi v konkurenci kar 1300 kotalkarskih društev.

Še vedno kritično je delovanje košarskega odseka, o katerem je poročal Edi Prelec. Zlasti zaskrbljujoče je stanje pri minibasketu, bolj pa gre naraščajniški ekipi. Na splošno je bilo delo v minuli sezoni rutinsko, kriče pa je vprašanje pomanjkanja ljudi in strokovnih kadrov, ki bi pomagali odseku.

Poročili sta prebrala še Božidar Filipovič za šahovski odsek in Aleks Gulič za balinarski odsek. Šahisti se lahko ponašajo s 3. mestom na ekipnem deželnem prvenstvu, balinarji, zamejski podprvaki, pa so edino naše v vsedrjavno zvezo vključeno društvo in so imeli v minuli sezoni tudi bogato mednarodno delovanje.

Pozdrav občnemu zboru so prinesli Ivo Sosič (Sloga), Alenka Princival (Radio Opčine), Drago Gantar (Jadran), Nori Jerič (SK Tabor), Lucijan Milič (Alpinistični odsek SP DT), Jadranka Košuta (RMV) in Ivan Peterlin (ZSSDI). Poseg je imel tudi član nadzornega odbora Adrijan Sosič. (ak)

Rokometaši Krasa vidno napredujejo

Čeprav so novinci v konkurenci in v ekipi je tudi nekaj začetnikov so se rokometna ekipa Krasa doslej v prvenstvu D lige kar izkazali. V minulih dveh kolih so zbrali tri točke

V PETEK IN SOBOTO Odbojarski turnir v Štandrežu

Olympia - Terpin, Val, »Brigata Gorizia« in Slaven iz Trnjanina: to so ekipe, ki se bodo v petek in soboto udeležile odbojarskega turnirja, ki ga je pripravila goriška pokrajinska uprava ob sodelovanju Goriške letovišarske ustanove. Pobuda je nastala na podlagi večletnih stikov na kulturnem, športnem in drugih področjih, ki vežejo kraj pri Slavonskem Brodu in Goriško.

V petek, 1. februarja, se bosta ob 20. uri v štandreški telovadnici srečali Olympia in Val, ki nastopata v odbojarskem prvenstvu C-2 lige. Petkovo srečanje bo (generalka pred prvenstvenim srečanjem, ko bo šlo za res. V drugem srečanju večera pa se bodo jugoslovanski odbojarski pomerili z goriško vojaško reprezentanco.

Finala za 1. in 3. mesto bosta naslednjega dne, vedno v štandreški telovadnici.

1. MOŠKA DIVIZIJA ASSDI Suban 1965 — Bor 0:3 (8:15, 6:15, 7:15)

BOR: Kalc, Krebel, Gombač, Bi-težnik, Starc, Jablanšek, Meton, Italiano, Kralj in Germani.

TRAJANJE SETOV: 18, 12 in 18 minut.

Borovci so izbojevali drugo zaporedno zmago brez izgubljenega seta. Resnici na ljubo pa moramo poudariti, da sta zadnja dva nasprotnika najslabša v skupini A. Ne glede na to moramo borovce pohvaliti, saj so tudi tokrat zaigrali zbrano, brez večjih nihanj in pokazali nekaj lepih akcij. (G.F.)

1. ŽENSKA DIVIZIJA Kontovel Electronic Shop — Inter 1904 2:3 (15:4, 15:7, 6:15, 10:5, 9:15)

KONTOVEL: R. Daneu, M. Štoka, L. Perini, M. Brischia, S. Danieli, K. Ukmar, D. Bukavec, K. Gardini, T. Perini, T. Prašelj, M. Starc.

V tretjem kolu Kontovelkam ni uspelo zmagati. Pričele so sicer dobiti seta, kar pa je nasprotnice prebujilo. Kontovelke so mislile, da imajo zmago praktično že v rokah in so precej popustile, tako da so na-

naše šesterke v raznih prvenstvih

sprotnice prevzele pobudo. Tako smo bili priča v naslednjih treh setih medli Kontovelovi igri in statičnosti v polju, ki sta skupaj s podcenjevanjem gostujoče ekipe pomenili neizbežen poraz. (Maja Štoka)

Prevenire — Breg 0:3 (0:15, 6:15, 8:15)

TRAJANJE SETOV: 8, 15 in 18 minut.

BREG: M. in C. Velikonja, Žerjal, Maranzina, Tavčar, Možina, Mal-menvall, Komar.

Brežanke so dosegle že tretjo zaporedno zmago s 3:0. Domačinke Dolinčankam niso bile dorašle in so le v drugem in tretjem setu nudile malo večji odpor, pa še to bolj zaradi neresne igre Brežank, ki so vidno popustile po premočnem osvojenem prvem setu. (Rado Gruđen)

Sokol — Le Volpi B 3:0 (15:3, 15:10, 5:12)

TRAJANJE SETOV: 25, 21, in 30 minut.

SOKOL: Radetič, Perdec, Pizziga, Rudež, Jazbec, Legiša, Visentin, Škerk, Passerini, Žbogar.

Sokolašice so dosegle svojo prvo zmago v letošnjem prvenstvu. Pri Sokolu se je poznalo, da se dekleta med tednom dobro trenirala in takoj zaigrale mnogo bolje kot v prvi tekmi, o čemer zgornjo pričo končni izid. Nasprotnice so se enakovredno upirale le na koncu tretjega seta. (Savo Ušaj)

DEČKI Volley B. Krmin — Naš prapor 1:3 (2:15, 15:7, 6:15, 9:15)

NAŠ PRAPOR: Damjan Pintar, Rudi Pintar, Primožič, Kocjančič, Cibi, Klanjšček, Korsič, Quel.

V zaostali tekmi je ekipa Našega prapora pospravila drugi par točk v letošnjem prvenstvu po dveh zaporednih porazih in sicer najprej doma nerodno proti ekipi iz Ronk s 3:1 in nato v gosteh s 3:0 proti solidni ekipi Libertasa iz Gorice, ki sodi med tiste, ki se potegujejo za eno prvih mest na končni lestvici. Naslednjo tekmo bo Naš prapor odigral na domačem igrišču jutri ob 19. uri proti Torriani iz Gradišča. (B.M.)

naši košarkarji v mladinskih ligah

MLADINCI

Kontovel Electronic Shop B - Bor 85:76 (47:41)

KONTOVEL: Ušaj 4 (0:1), Pertot 2, Grilanc 22 (1:2), Busan (0:1), Devetak 9 (1:1), Starc 10 (2:2), Sedmak 23 (1:2), Gruđen 11 (1:5), Košuta 4 (4:4), Žbogar.

BOR: Perčič 3 (1:2), Slavec 14 (0:4), Jogan 14 (1:2), Vecchiet 6 (0:1), Žerjal, Smotlak 15 (7:13), Parisi 24, B. Žerjal, Petaros (0:1).

Derbi mladincev se je končal z zasluženom zmago Kontovelcev, ki tako ohranjajo stik z vrhom. Borovci so tudi tokrat nastopili v okrnjeni postavi.

Ferrovioario — Kontovel Electronic Shop A 93:39 (40:22)

KONTOVEL: Pertot 12, Piras, Gregori 2, Danieli 6, Ban, Stanissa 6, Bogatec, Zaccaria 9, Emili 6.

Kontovelci so gladko klonili solidni ekipi Ferrovioaria. V prvem polčasu so igrali še kar dobro, nato pa so v drugem polčasu izgubili glavo in domača ekipa je povedla za 50 točk. Omeniti je treba dobro igro Pertota, ki se je upiral nasprotniku, predvsem v obrambi. (Dimitri Danieli)

Barcolana - Polet 72:69 (33:37)

POLET: Kozlovič, Škerlavaj 2, Persi 19 (1:2), Semen 11 (1:2), Oberdan, Feri 10 (2:4), Gomizelj 15 (1:3), Fabi 12 (2:4).

Poletovci so za las zamudili priložnost, da bi prišli do druge prvenstvene zmage.

OSTALI IZID: Libertas - Scoglietto 99:92

LESTVICA: Libertas 18, Kontovel Electronic Shop B 16, Scoglietto in Ferrovioario 12, Barcolana 8, Bor 6, Polet 2, Saba 0.

NARAŠČAJNIKI

Kontovel — Libertas 77:81 (40:32)

KONTOVEL: Kompare 1 (1:2), Šik 4, Gruđen, Sedmak, Danieli, Čebulec 32, Cingerla 10 (0:1), Dolhar 14 (2:6), Sterni 16 (0:2), Stanissa.

Proti Libertasu so Kontovelci doživeli že peti zaporedni prvenstveni poraz. Kot v prejšnjih tekmah so tudi tokrat solidno začeli in dobesedno nadigrali nasprotnika. V 16. minuti igre so namreč »plavi« vodili z 18 točkami razlike (36:18), nakar so gostje z odličnim presingom precej znižali razliko, saj se je polčas končal z osmimi točkami prednosti za domačine.

V nadaljevanju so Kontovelci vodili z 11 točkami prednosti vse do 27. minute igre (57:46). Tedaj so gostje reagirali in v 30. minuti izenačili stanje (58:58). Ta preobrat je nekoliko potrl domačine in to so Tržačani izkoristili in prišli zanesljivo v vodstvo. Proti koncu so se Kontovelci spet zbrali, vendar zmaga je vseeno šla Libertasu. (M. Rupel)

IZIDI: Intermuggia - Ferrovioario 62:76, Don Bosco - Servolana 106:62, Polet - SGT 47:137.

LESTVICA: SGT 22, Don Bosco 20, Santos 18, Rcreatori 14, Libertas 12, Ferrovioario, Kontovel El. Shop in Servolana 10, Intermuggia 4, Polet 2, Bor 0.

DEČKI

Don Bosco — Bor 97:63 (51:27)

BOR: Acerbi 2, Race, Krasna 21 (1:3), Gasperini 5 (1:1), Pertot 6 (2:4), Cupin 9 (5:10), Bajc 20 (2:4).

Borovci so izgubili tekmo proti solidni ekipi Don Bosca, čeprav so zaigrali dobro. V napadu se je izkazal Bajc, v obrambi pa Cupin. (I. Bajc)

OSTALI IZIDI: Ferrovioario - Alabarda 47:49, Ancifap - Ferrovioario 77:115, Sokol - Santos 45:47.

LESTVICA: Rcreatori 20, Don Bosco 18, Servolana, in Ferrovioario 14, Libertas 12, Alabarda 10, Bor 8, Santos 6, Ancifap 2, Sokol 0.

PROPAGANDA

Bor — DLF 71:36 (27:16)

BOR: Prelec (0:2), Arena 11 (1:4), Oberdan 23 (3:6), Pavlica 8, Gregori 6, Bajc 12, Milone 2, Doles (0:2), Pregarc 7 (0:2), Azman 2 (0:2).

V 3. kolu so Borovi košarkarji dosegli prepričljivo zmago proti solidni ekipi Ferrovioaria. »Plavi« so tokrat odigrali svojo letošnjo najboljšo tekmo. V prvem polčasu so borovci igrali precej mirno in urejeno, predvsem v napadu. V nadaljevanju pa so z agresivno obrambo in z izredno hitrimi protinapadi nadigrali nasprotnika ter prednost stalno višali, v zadnji četrtini pa so si privoščili tudi nekaj spektakularnih akcij. Vsak igralec je tokrat dal svoj doprinos in zmaga je sad skupnega in rednega dela na treningih. Zato vsi igralci zaslužijo pohvalo. (Luka Furlan)

SKUPINA B

OSTALA IZIDA: Don Bosco B - Intermuggia 71:33, Libertas - CUS 114 proti 22.

LESTVICA: Servolana 6, Libertas in Bor 4, Don Bosco B in Ferrovioario 2, Intermuggia, CUS in Sokol 0.

MINIBASKET

Bor — Don Bosco A 45:44 (20:24)

BOR: Filipčič 4 (2:4), Pavlica 12 (2:4), Posega 4, Gregori 4, I. Bajc, Rudež, Schulaz 4, Vodopivec 8 (2:4), E. Bajc, Martinolich, Barini 7 (1:2), Turk 0.

Po seriji visokih zmag so Borovi minikošarkarji iz druge skupine prestopili v prvo skupino turnirja »Zini & Rosenwasser« in igrali proti močnemu Don Boscu. Po slabem začetku so naši nadoknadili zamujeno predvsem zaradi dobre obrambe. Z agresivnim presingom so nasprotniku »ukradli« veliko žog in tako so v drugem polčasu prešli v vodstvo. Borovci so pokazali boljše skupinsko igro in predvsem veliko volje do zmage, tako so povsem zasluženo zmagali. Tokrat bi pohvalili celo ekipo za prikazano igro, nad vsemi pa je izstopal Pavlica, ki je odlično vodil soigralce do zmage. (Adriano Kovačič)

Športna redakcija Primorskega dnevnika izreka globoko sožalje svojemu bivšemu dopisniku Fabiu Candottiju ob izgubi očeta Oliviera.

UNDER 15 - MOŠKI

GS Libertas S. Luigi — OK Val 2:0 (15:5, 16:14)

TRAJANJE SETOV: 10 in 25 min.

OK VAL: Bensa, David Coceani, Alessandro Coceani, Vogrič, Brescia, Gaeta, Šturm, Juren, Petejan, Ljivo Volčič, Marko Volčič.

Mladi odbojkarji Vala so v svojem uradnem krstnem nastopu doživeli poraz. V prvem setu so zaradi treme popolnoma odpovedali. V drugem pa so se otresli začetne treme in so pokazali, da znajo dobro graditi igro in zaključevati akcije, medtem ko je nasprotnikova igra slone-la na enem samem igralcu. Z malo več športne sreče bi lahko zmagali vsaj set. (Lero)

obvestila

ZSSDI obvešča, da jutri, 31. 1., zapade rok za predstavitev prošnje za podporo na deželo. Za informacije se društva lahko zgledajo na uradu ZSSDI v Trstu in Gorici.

SD MLADINA - smučarski odsek organizira v nedeljo, 3. februarja, smučarski izlet na Nevegal. Vpisovanje v Domu A. Sirk še jutri, 31. januarja.

V SOBOTO IN NEDELJO

Smučarji Mladine na več frontah

V soboto je bila v Piancavallu prva faza mladinskih iger v smučanju v organizaciji tržaškega SCI CAI. Nastopali so smučarski klubi ter šole s Tržaškega. Tekmovali so šolarji in šolarke četrtih in petih razredov osnovne šole.

Mladina je nastopala kot edino slovensko društvo s petimi tekmovalci. Med šolarkami sta nastopili Sarah Sossi, ki se je uvrstila na 8. mesto ter Tamara Operti, ki je dosegla 10. mesto. Obe tekmovalki sta z doseženima mestoma prestopili v drugo fazo pokrajinskih mladinskih iger.

Med dečki pa so nastopili Marko Šuber (8. mesto), Jan Volčič (19. mesto) ter Erik Tenze (21. mesto). Edini, ki je prestopil v nadaljnjo fazo je Marko Šuber.

V nedeljo sta bili na sporedu dve tekmi v Clautu blizu Maniaga (PN), veleslalom za seniorese »Trofeo delle regioni« ter slalom za dečke »Trofeo Comune di Claut«. Obe tekmi sta bili veljavni za točkovanje FIS in na obeh je nastopila skupina petih smučarjev SD Mladina. Njihov nastop je bil zadovoljiv. (A. S.)

Naročnina: mesečna 10.000 lir - celoletna 120.000 lir, prednaročnina do 28. 2. 85 80.000 lir. V SFRJ številka 25.00 din, naročnina za zasebnike mesečno 250.00, letno 2.500.00 din, za organizacije in podjetja mesečno 300.00, letno 3.000.00, letno nedeljski 800.00 din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 11-5374
Za SFRJ - žiro račun 50101-603-45361
ADIT - DZS 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglosi - Ob delavnikih: trgovski 1 modul (šir. 1 st., viš. 23 mm) 43.000 lir. Finančni in legalni oglosi 2.900 lir za mm višine v širini 1 stolpca. Mali oglosi 550 lir beseda. Ob praznikih: povisek 20%. IVA 18%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglosi iz dežele Furlanije - Julijske krajine se naročajo pri oglosnem oddelku PUBLIST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 775275, tlx 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

30. januarja 1985

TRST Ul. Montecchi 6 PP 559
Tel. (040) 794672 (4 linije) - Tlx 460270
GORICA Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481)83382 - 85723
ČEDAD Stretto De Rubens 20
Tel. (0432) 731190
Odgovorni urednik Bogumil Samsa

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

Član italijanske
zveze Evropskih
založnikov FIEG

Kitajska nasprotuje svetovni konferenci komunističnih partij

Alessandro Natta (KPI): Takšna konferenca bi škodovala socializmu in miru

PEKING — Komunistična partija Kitajske želi vzpostaviti stike z vsemi komunističnimi partijami na svetu, vendar zaenkrat še ne preučujejo obnovitev stikov s sovjetsko partijo, je izjavil glasnik urada za stike z inozemstvom v centralnem komiteju.

Kitajska partija nadalje zavrača sovjetski predlog za sklicanje svetovne konference komunističnih partij, ker bi takšen shod po izjavah kitajskega partijskega »zunanjega ministra« povečal razlike v stališčih med partijami in zaostril odnose v celotnem komunističnem gibanju. Ob tem je glasnik še sporočil, da se bo dvočlanska delegacija KPK udeležila kongresa francoske partije, ki bo od 6. do 10. februarja v Parizu.

V zvezi s sklicanjem svetovne konference komunističnih partij, za katero so se ogreli na sestanku v Pragi na osnovi predloga revija Problemi miru in socializma, je beograjska revija Nin zastavila generalnemu tajniku KPI Alessandru Natti vprašanje, kaj sodi o tej konferenci. Natta je zavrnil takšne »liturgične oblike«, ki bi se jim morali že zdavnaj odpovedati, kajti pod obliko takšne solidarnosti se skriva vsemogoče, predvsem pa želja, da bi organizacijsko centralizirali komunistične partije in jim dali skupno smer in vodstvo.

»Lahko rečem, da ni razlogov in niti pogojev za povratak k takšnim preživelim oblikam organizacije komunističnih partij, ki so protizgodovinske, škodujejo socializmu in miru ter so že vnaprej obsojene na neuspeh. Različnost poti v socializem je stvarnost, ki bi jo morali že zdavnaj vsi sprejeti. Zategadelj smo se javno izrekli proti sklicanju takšne konference,« je še dejal Natta.

Sovjetska vesoljska postaja »saljut 7« naj bi opravljala tudi vojaške naloge

WASHINGTON — Sovjetski kozmonavti, ki so se zvrstili na krovu vesoljske postaje »saljut 7«, so sodelovali pri številnih vsemirskih operacijah vojaške narave v oslombo kopnih, pomorskih in letalskih manevrov na Zemlji. To zatrjuje ameriška specializirana »Aviation Week and Space Technology« in se pri tem sklicuje na informacije domačih obveščevalnih služb.

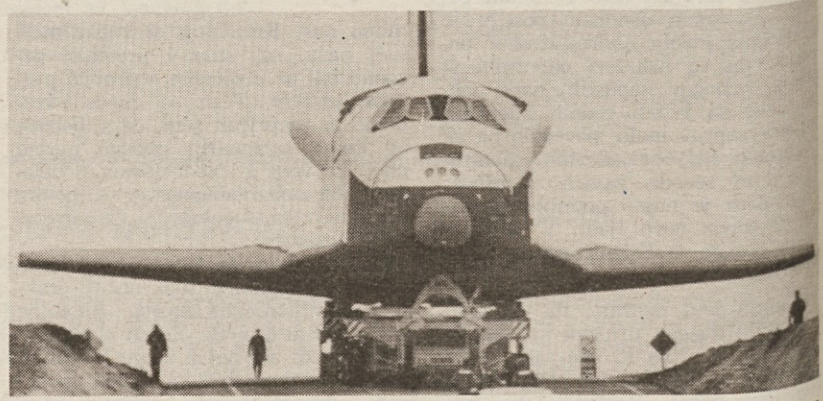
»Saljut 7« kroži okoli Zemlje že od 19. aprila 1982, iz česar opazovalci v ZDA sklepajo, da Sovjetska zveza pripravlja vrsto vojaških operacij v vesolju. Američani naj bi doslej ugotovili, da kozmonavti na »saljutu 7« opazujejo poskuse s protiraketnimi izstrelki, ladijske vojaške manevre in laserske preizkuse. Še: s pomočjo kopnih laserskih naprav naj bi sovjetski izvedenci »osvetlili« svojo vesoljsko postajo, a slednje naj bi uporabili tudi za usmerjanje oziroma merjenje z laserskimi žarki v cilje na Zemlji. Omenjena revija dodaja, da so si Sovjeti nabrali dragocena izkustva na področju izkoriščanja vesoljcev v vo-

jaške namene, da pa takšnih izkušenj Američani zdaleč nimajo.

S takšnim poročanjem hočejo seveda ZDA ublažiti učinke izstrelitve vohunskega vojaškega satelita »sigt« na geostacionarni tir južno od SZ, ki so jim bili nezaželeni, saj bi zadeva, kot znano, morala ostati tajna, a je z njo sredi decembra seznanil javnost »Washington Post«. Vsekakor pa drži, da ima Sovjetska zveza do-

bre izkušnje na področju izdelovanja laserskega orožja za uničevanje napadalnih raket v vesolju, saj je to povedal sam ravnatelj Inštituta za fiziko »Lebedev« v sklopu sovjetske znanstvene akademije Nikolaj Basov v Madridu, kjer je prejel diplomsko honoris causa krajevne Politehnike.

Na sliki vesoljska ladja discovery po pristanku.

Vsako leto 80 milijonov duš več

FIRENCE — V začetku tega desetletja se je naravni prirastek na svetu upočasnil, saj znaša 1,7 od sto proti 2,1 od sto ob koncu desetletja 1960 - 1970. Kljub temu pa se bo število prebivalcev na Zemlji povzpelo s sedanjih 4,9 milijarde na 6,1 milijarde v letu 2000 in na več kot 8 milijard v letu 2025. Število ljudi naraste približno za 80 milijonov letno in od tega odpade 9 do 10 milijonov na prebivalce držav v razvoju.

Te podatke sta sporočila predsednik toskanskega deželnega odbora Bartolini in znanstvenik Livi Bacci, ko sta včeraj predstavila tisku 20. mednarodni kongres o prebivalstvu, ki bo od 5. do 12. junija v Firencih. Prejšnja kon-

gresa sta bila v Ciudad de Mexico in Manili. Zasedanja se bo udeležilo okrog 1500 delegatov iz kakih sto držav, ki bodo osem dni zapored obravnavali najrazličnejše vidike demografskega problema, od biogenetskih in socioloških do prehranbenih.

Posebna pozornost bo veljala državam v razvoju, saj je v nekaterih od teh naravni prirastek zdaj počasnejši kot v preteklosti, posebej v Kitajski, ki je z odločno politiko v poslednjih nekaj letih močno zavrila število rojstev. Govor bo tudi o zredčenju smrti, ki prinaša s sabo higienske probleme, zlasti pa lakoto.

Američani naklonjeni smrtni kazni

NEW YORK — Neka ameriška tiskovna agencija je poizvedovala, kaj menijo Američani o smrtni kazni. Gre za vzorčno anketo, katere rezultati so pokazali tri zanimivosti: prvič, da ni bilo smrtni kazni še nikoli naklonjenih toliko ljudi kot danes; drugič, da je med prebivalstvom več protirasistične zavesti kot v preteklosti; tretjič, da je med stališči belopolitih in črnopolitih državljanov občutna razlika.

Za smrtno kazen se je izreklo nič manj kot 84 od sto povprašanih, toda skoraj 53 od sto anketirancev je izrazilo mnenje, da se najvišja kazen odmerja mnogokrat krivično in 65 od sto jih je reklo, da je na smrt obsojenih vse-

lej več med pripadniki raznih manjšin kakor med drugimi prebivalci.

Od 50 zveznih držav ZDA izvaja smrtno kazen 38 držav. Lani je bilo usmrčenih 36 in že v samem tem mesecu so žrtve bile že štiri. V zaporih je trenutno nad 1400 na smrt obsojenih.

Ce anketirane razdelimo nad temno- in belopolte, dobimo tole sliko: smrtni kazni je naklonjenih samo 8 od sto temnopoltega prebivalstva proti 28 od sto belopoltega. Za odpravo te kazni se je spet izreklo 28 od sto temnopolitih in samo 11 od sto belopolitih ljudi. Očitno zaradi pogostejšega seganja po smrtni kazni, ko gre za črnce.

Misija na celini protislovij

Merina (Venezuela) — V Latinski Ameriki, močno pogojeni z blokovskimi interesi, išče Janez Pavel II. svoj prostor. Ena izmed njegovih potez se nanaša tudi na Nikaragvo. Trem duhovnikom v sandinistični ljudski vladi je dal ultimatum: v treh tednih morajo zapustiti vladno, ali pa jih bodo izobčili. Na sliki papež pred množico (AP)

Brž po razporoki je ženo ustrelil

WYNONA (Oklahoma) — Floyd Ware, po poklicu varilec v naftni čistilnici, je bil sedem let oženjen, včeraj pa se je pred sodnikom ločil od zakonske družice. Obravnava je stekla kot po olju, saj se je par domenil za polovično razdelitev premoženja. Oba sta nato v spremstvu treh prijateljev, ki so jima bile priče, odšla v gostišče, takrat pa je Ware segel po puški in v nekaj trenutkih ustrelil bivšo ženo in dve prijateljici, tretjo pa ranil. Potem je pomeril še vase in zdaj leži hudo ranjen v glavo na bolniški postelji.

Petični sadist se je obesil

BONN — Petični industrijec Dieter Engelbrecht, ki ga je sodišče v Düsseldorfu predvčerajšnjim obsodilo na 10 let zapor zaradi hudega spolnega nasilja in povzročitve težkih telesnih poškodb 17-letnemu dekletu, se je včeraj ponoči v ječi obesil. Sodnik je obsodil tudi pokojnikovo 28-letno ženo Helmo, ki je pri ogabnem ravnanju z nesrečnico 15 dni sodelovala takorekoč dan in noč, in sicer na 6 let zaporne kazni.

Med temnopoltimi najboljša

Las Angeles — Pevka pop glasbe Tina Turner je na ameriskem festivalu bila izbrana za najbolj popularno temnopolto pevko v video kategorijah. Na sliki jo vidimo ob prejemu nagrade (AP)

»Tigra enotnosti Evrope naj jahajo demokratični zapadnjaki«

RIM — Kakšna prihodnost čaka Evropo in kolikšen vpliv bodo pri njenem prihodnjem krojenju imeli dogovori med velikimi v Jalti, to vprašanje si je zastavil v svojem spisu v zadnji številki Lettera diplomatica veleposlanik Roberto Ducci. Razmišljanja objavljena v biltnu krožka za diplomatske vede s sedežem v Palaci Borghese so toliko pomembnejša, ker se jih je lotil Ducci, ki je bil italijanski ambasador v Beogradu, Helsinkih, na Dunaju in v Londonu, direktor za politične zadeve v zunanjem ministrstvu in državni svetnik.

Iztočnica za Duccijeva razmišljanja je pisanje, ki ga je na isto temo v ameriški reviji Foreign Affairs objavil politolog Zbigniew Brzezinski, za časa predsednika ZDA Jimmyja Carterja predsedniški svetovalec za državno varnost.

V uvodu Ducci pravi, da se skuša naprtiti Jalti vsa krivda za razdelitev Evrope in Nemčije. Brzezinski, ki je kot človek poljskega rodu občutljiv za to vprašanje, trdi, da so že med potekom zavezniške konference novembra in decembra 1943. leta v Teheranu, takrat, ko so se sovjetske čete tolke na območju vzhodno od meje, s katero sta si Hitler in Stalin razdelila Poljsko, ZDA in Velika Britanija že priznale Kremlju vpliv nad do-

bršnim delom vzhodne Evrope. Roosevelt in Churchill sta takrat SZ priznali pravico do zasedbe baltskih držav, poljske Galicije in delov Čehoslovaške in Rumunije.

Brzezinski je zelo kritičen do Roosevelta, kateremu očita — piše Ducci — da ni razumel tradicionalnega ruskega imperikalizma, ki se od carskih časov do Stalina in tudi po njem ni bistveno spremenil.

»Nespremenljivost teritorialno-političnih ciljev Rusije - SZ je dokazljiva z dejanji,« piše Ducci in dodaja, da je k obsodbam Brzezinskega na račun popuščanja v Teheranu in Jalti mogoče dodati še dve razlagi popustljivosti Washingtona in Londona: Stalinovo izsiljevanje o ločenem miru s Hitlerjem in površnost Rooseveltovih političnih koncesij. (Roosevelt se je zadovoljil z netočnimi obljubami in v zameno v načelu pristal na zahteve, ki niso bile točno opredeljene).

Tako naj bi Roosevelt večkrat omenjal umik ameriških čet iz Evrope po vojni, ki bi jih bilo zelo težko spet pripeljati nazaj v Evropo. V primeru njihovega umika bi SZ postala edina, ki bi imela svoje čete v Evropi, kajti Velika Britanija in

Francija sta bili tokrat zaposleni z likvidacijo svojih kolonij in ne bi več igrali v Evropi tiste vloge, ki sta jo imeli pred vojno.

Ducci nato navaja pet predlogov Brzezinskega, na katerih naj bi slonela zahodnoevropska strategija, med katerimi naj bi bila tudi svečana zahodna izjava o zavrnitvi »zgodovinske dediščine« Jalte in podpora Zahoda vzhodnoevropskim oporečnikom. Po njegovem mnenju bo pojaltski konzorcij Francije, Anglije, Nemčije in Italije lahko pomagal vzhodnoevropskim narodom, da se sami razvijejo. Nadalje bi Zahod moral izreči priznanje Sovjetski zvezi, ker spoštuje avstrijsko in finsko nevtralnost. ZDA bi morale zagotoviti SZ, da ne bodo širile svojega vpliva do sovjetskih meja in da ostajajo zveste sklepni listini sprejeti v Helsinkih.

Vojaško močna Evropa bi z morebitno integracijo francoskih in nemških čet lahko pristala na postopno zmanjševanje ameriške vojaške navzočnosti v Evropi, predlaga Brzezinski, toda Ducci se z njim ne strinja v celoti in sodi, da bi »demokratični zapadni Evropejci sami morali jahati tigra enotnosti Evrope« in tako preseči jaltiske dogovore.